

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P., FÉLÉVRE 18 P., ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLER. VASÁRNAP 24 FILLER

XV. ÉVFOLYAM, 113. SZÁM,

Debrecen, 1938 május 20 péntek

ARA: 12 FILLER.

Adják vissza a csehek által elvett területeket Magyarországnak

Követeli Lord Rothermere

London, május 19. Lord Rothermere a Daily Mailban közölt újabb cikkében ezeket írja:

Ugy találom, hogy mindinkább nő a megértés Magyarország ama követelésének igazságossága iránt, hogy adják neki vissza azokat a területeit és azt a lakosságát, amelyeket az elhamarkodott és igazságtalan békeszerződés szakított el Magyarországtól és adott Csehszlovákiának. Nagy hatást gyakorolt az angolok érzelmvilágára az a tény, hogy Csehszlovákiában több német lakik, mint ahány ir él Irországban, amely önkormányzatot kapott és ezenkívül több mint egymillió magyar. A kereszténység örök hálaival tartozik Magyarországnak, amely évszázadokon át bástyaként védte Nyugateurópát az izlám haderői ellen. Több mint két évszázadon át Magyarország védte Európát a tengernyi mohamedán seregek ellen, midőn semmi más nem állt e félelmetes harcok útjába, hogy végig ne vonuljanak egész Európán az Északi tengerig s romba ne döntsék a keresztény civilizációt. A legutóbbi világháború óta a magyarok ugyanolyan kitartást tanúsítottak, mint egykor a törökkel szemben, bár megalázták őket és bár kegyetlenségeket kellett elszenvedniük Csehország részéről, mindig tartózkodtak az erőszaktól és türelemmel viselték szenvedéseiket abban a reményben, s tudatban, hogy a jóvátételt nem lehet tőlük megtagadni. A németek, akiknek oldalán harcoltak a legutóbbi háborúban, a legmértéktelenebb szövetségeseknek tartották őket. Az angolok, akik ellenük harcoltak, a legvittezebb ellenfeleik közé sorolták a magyarokat.

A tótok a magyarok mellett küzdenek

Besztercebánya, május 19. Dr. Tiso volt miniszter vasárnap Besztercebányán a katolikus legényegylet nagytermében nagy közönség előtt kifejtette, miért kell a tótoknak a magyarokkal és a szlovákokkal együtt küzdeni. A magyarokkal az együttműködés azért volt lehetséges, mert ők is Szlovákia autonómiájáért küzdenek és mi baráti jobbot kell, hogy nyújtsunk azoknak, akik keresztényi alapon a nép jobb sorsáért szállnak síkra. Mi tótok szövetségünk velük, miután programjuk-

ban a keresztény nép megsegítéséért küzdenek nemzetiségre való tekintet nélkül. Ezért a tót néppártnak minden olyan fegyverbarát-ság kedves, amely a párt program-

jának diadalmas előrelépését elősegíti. Ha a szociáldemokrata párt szövetkezik a sztalini elveket valló kommunistákkal, akiknek elvtársaik Oroszországban és Spanyol-

országban papokat gyilkoltak le ezerszámra, akkor nekünk a vallásukhoz hű magyarok barátsága kedves kell, hogy legyen.

Prága, május 19. A lapok jelentése szerint elkészült a nemzetiségi statutum terve, úgyhogy a miniszterelnök a legközelebbi napokban megkezdí tárgyalásait a magyar, német és lengyel kisebbség képviselőivel. A statutum törvényjavaslatát a kormány csak akkor nyújtja be a parlamentben, ha előbb megegyezésre jutott a kisebbségekkel. Henlein fogadására valószínűleg a jövő hét keddjén kerül sor s valószínűleg esütörtökön kezdődik a tárgyalás a magyar kisebbség vezérével, pénteken pedig a lengyel kérdés kerül sorra.

Imrédy miniszterelnök beszéde a Nep értekezleten

Kornis Gyula elnöksége mellett foglalt állást a párt Gyűléstilalom az Eucharisztikus Kongresszus idején

Budapest, május 19. A Nemzeti Egység Pártja esütörtökön értekezletet tartott. *Tasnádi Nagy András* elnök szövege a kormányváltásról. A politikai irányban — úgy mond — nincs törés. A párt örömmel hallgatta az Imrédy-kormány szociális programját és azt is, hogy a miniszterelnök és kormánya feltétlenül biztosítja az ország nyugalomát, békéjét és rendjét. A párt bizalmáról és támogatásáról biztosította a miniszterelnököt, majd a párt egységét hangoztatta.

Vitéz *Ujfalussy Gábor* üdvözölte Imrédy miniszterelnököt, aki válaszában legelőbb is Gömbös Gyula emlékének hódolt.

— Azok a szavak — folytatta —, amelyek az imént elhangzottak, megerősítettek abban a hitemben, hogy erre a pártra teljes támaszkodhatom. Bizalmat ajánldekoztak nekem s én ezt a bizalmat bizalommal, a hűséget hűséggel viszonzom. A Házban történt bemutatkozásom után úgy éreztem, hogy a párt egységesen vállalja azt a programot, amelyet előterjesztettem és mint egységes szilárd tömb nyújt támogatást a mi számunkra. Alig mult egy-két nap, kormányralépésem után, megjelentek a magyar közéletben ismert konkolyhíntők és próbáltak ellentéteket szítani a párt egyes tagjai között. Mindebből egy szó sem igaz. Kérlek benneteket, hogy ezekre az átlátszó manőverekre ne is hederítsetek. De hozzá kell ehhez tenni azt, hogy vannak határok, amelyeken túl ezt a játékot tőrni nem lehet. Az országnak az előttünk álló feladatok megvalósításához nyugalomra van szüksége, ezt a nyugalmat nem lehet

álhírek felröppentésével folytonosan zavarni. Közérdeket látok abban, hogy a hazug és hamis hírek a közvéleményt felre ne vezessék és ha ezek a mahinációk abban nem maradnak, a kormány a rendelkezésére álló törvényes eszközökkel levonja a következményeket.

— Nem akarom sokat ismételni: reám mindig számíthatok, azt az utat, amelyet elétek rajzoltam, következetesen fogom követni. Bízatok bennem, mint ahogy én is bízom bennetek. (Nagy éljenzés.)

Tasnádi Nagy András elnök ezután bejelentette, hogy Sztranyavszky Sándor házelnöknek miniszterré történt kinevezése folytán a Ház elnöki méltósága betöltésre vár. Javasolja a pártnak, hogy az elnökválasztáson szavazatát *Kornis Gyulára*, az ő megválasztása esetén betöltésre váró egyik elnöki tisztségre pedig *Lányi Mártónra* szavazzon. A pártértekezlet az elnöki javaslatot egyhangúlag elfogadta.

Ezután *Kornis Gyula* szólalt fel. Hálásan megköszönte az iránta megnyilvánult bizalmat és bejelentette, hogy a jelölést tisztelettel elfogadja.

Az elnök bejelentette *Fellner Pálnak* a pártból való kilépését, amit az értekezlet tudomásul vett. *Tasnádi Nagy András* bejelentette, hogy a belügyminiszter május 22-től 29-ig és június 5-én és 6-án gyűléstilalmat rendelt el.

Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter hangsúlyozta, hogy ez az intézkedés bizonyos ellentétben látszik lenni a kormány programjában hangoztatott azzal a komoly feladattal, hogy a legnagyobb propagandát fejtsük ki az országban azok ellen a megmozdulások ellen, amelyekről mindannyian tudunk: az eucharisztikus kongresszusra való tekintettel azonban ezekre a napokra a legnagyobb sajnálattal, de kénytelen volt magát erre az intézkedésre elhatározni.

Megakadtak a francia-olasz tárgyalások

A római és párisi jelentésekből kiderül, hogy a francia-olasz tárgyalások megszakadtak. Jellemző a feszült hangulatra, hogy Franciaországban mozgósításról és ultimátumról terjesztettek híreket, melyeket azonban a kormány erőlyesen megcáfolt.

Illetékes párisi körökben megismétlik, hogy a francia kormányhoz mindeddig semmiféle kérdés nem érkezett az olasz kormány részéről. A párisi kormány a római

illetékes köröknek eljuttatta a megbeszélések programját, amelyről azonban az olasz kormány még nem nyilvánította véleményét. Mussolini beszédéből és a Rómából érkező hírekből arra lehet következtetni, hogy a spanyol ügy gőrdít akadályokat a tárgyalások elé, jöllehet a diplomáciai tanácskozások ezt nem indokolták.

A Reuter iroda diplomáciai levelezője szerint a jelek arra mutatnak, hogy Olaszország csak az

Ma, pénteken NAGY HALVACSORA a Páll söröző kerthelyiségében

(Városházával szemben)

Sörzóna egész nap 30 fillér.
Frissen csapolt Dreher sörök.

zal a feltétellel hajlandó egyezményt kötni, ha az utóbbi belemegyezik Franco győzelmébe. Hír szerint újból jelentékeny fegyvermennyiségek állanak a polgárháború mindkét küzdő felének rendelkezésére és ez újból megnehezíti a megegyezést a semlegességi bizottság keretén belül.

— Földalati hűtésben szenvedő betegeknek gyakran igen nagy megkönnyebbülést szerez egy kis pohár természetes Ferenc József keserűvíz azért, mert anélkül, hogy a betegnek a legesekélyebb mértékben is erőlködni kellene, a beleket alaposan kitisztítja és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

Keresztes Fischer belügy-miniszter: A kormány megfékezi a titkos szervezkedést

Kemény nyilatkozat azok ellen, akik az éretlen fiatalság terrorját akarják érvényesíteni a politikában.

A képviselőház tegnap folytatta ama rendtörvényjavaslat tárgyalását, mely az egyesületekről, a titkos egyesületek elleni intézkedésekről szól.

Keresztes-Fischer belügyminiszter ismertette a javaslat célját. Le kell számolni azokkal a törekvésekkel, melyek a titkoszorgás, misztikus, fülbesugdosás eszközzel akarnak érvényesülni. Tudjuk, hogy a szabadkőművesség milyen eszközökkel dolgozott. Lehetetlen, hogy magukat jobboldalinak nevezett törekvések hasonló nemzetrontó káros tevékenységet fejtsenek ki.

— Sokan tettek az utóbbi időben fogadalmat, esküt. Ez a törvény mindenkit fel akar oldani fogadalmak és eskük hatásai és következményei alól. Ez a törvény alkalmas arra, hogy a nemzetben megnyugvást, rendet és világosságot teremtsen. A kormánynak eszégbán sines azoknak a pártoknak szereplését megakadályozni, amelyek nem felforgatásra törekuszenek.

— Látunk itt szervezkedéseket, amelyek a magyar állampolgárokat a leghetlenebb fogadalmak, eskük és kényszerek alkalmazásával akarják maguknak meghódítani, anélkül, hogy szükségesnek találnák azt, hogy saját programjukat a nyilvánosság elé hozzák. (Nagy taps.) Anélkül, hogy szükségesnek tartanák azt, hogy a meggyőzés normális eszközeit alkalmazásba vegyék, de tovább megyek, anélkül, hogy súlyt helyeznének a magyar társadalom komoly és számbavehető elemeinek felvilágosítására és meggyőzésére saját programjuk tekintetében. Ellenben oda fordulnak az éretlen gyerekekhez...

A belügyminiszter nem tudta folytatni beszédét, újra kitört a Ház minden oldalán a tüntető taps.

... az éretlen fiatalság terrorját akarják érvényesíteni a politikában és bele akarják kényszeríteni abba, hogy ennek a nemzetnek jövőjére befolyást gyakoroljanak.

— En értékelem azokat a tényezőket és erőket, amelyek a fiatalság megmozdulásában rejlenek, de én a fiatalságon nem rövidnadrágos gyerekeket és éretleneket értek. Ha odaengedjük gyerekeinket a politikai harcokba, akkor tönkre tesszük a következő nemzedéket. (Nagy taps a Ház minden oldalán.) Tildy Zoltán: Tanuljanak a gyerekek!

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter: Miután a kormány

éppen a legutóbbi napokban meggyőződött arról, hogy igenis ilyen megengedhetetlen tendenciák érvényesülnek, ebben a tekintetben az előadó ur módosításokat fog eszközölni.

A belügyminiszter eljenzéssel fogadott beszéde után általános-ságban elfogadták a javaslatot és áttértek a részletek tárgyalására.

1500 - 65

Rupert Rezső amnesztiát kért a megtévedt tisztviselőknek. Fel kellene hívni minden megtévedt tisztviselőt, hogy titoktartás mellett jelentse be, hogy milyen mozgalomnak volt tagja, hol tett esküt. Ha amnesztiát biztosítanak számukra, a tisztviselők felszabadítják magukat külső tényezők zsarolási kísérlete alól. Továbbiakban azt állítja Rupert, hogy a Darányi-kormány utolsó napján az egyik szélsőséges párt irodájában 1500-an jelentkeztek felvétellel, mert azt hirdették, hogy az első százezer jelentkező előjoggal fog rendelkezni. Másnap, mikor a Darányi-kormány lemondott, a jelentkezők száma 65-re csökkent le.

Többek felszólalása után Keresztes-Fischer belügyminiszter kijelentette, hogy a kormány foglalkozik a tisztviselő-problémával.

A negyedik szakaszt azzal a módosítással fogadták el, hogy fiatalok szervezése súlyosbító körülmény a büntetés kiszabásánál. A 7-ik szakasznál pedig két évi börtönt állapítottak meg a politikai zsarolók büntetésére.

Azután következett a második rendtörvény tárgyalása. Benkő Géza előadó ismertette a javaslatot. Rámutatott arra, hogy a javaslat intézkedései vissza fogják tartani a felforgató elemeket. Surogth Gyula, Alföldi Béla elfogadták a javaslatot. Horváth Zoltán szintén és azt fejtegette, hogy Imrédy kormányra jutása óta teljesen megváltozott a helyzet az országban. A szélsőséges izgatás szűnőben van. A vitát pénteken folytatják.

A Nemzeti Bank új elnöke

Budapest, május 19. A kormányzó a pénzügyminiszter előterjesztésére dr. Baranyi Lipótot, a Magyar Nemzeti Bank vezérigazgatóját az 1924. évi V. tc. alapján megalkult Magyar Nemzeti Bank elnökévé az alapszabályszerű időtartamra kinevezte.

Trükknek tartják Szálasi visszavonulásának hírét

A visszavonulásnak ellentmond a Szálasi-tükrök osztogatása.

Politikai körökben élénk érdeklődést keltett az a hír, mely arról szólt, hogy Szálasi Ferenc visszavonul a politikai szervezkedéstől. A híresztelést Csóor Lajosnak a képviselőház csütörtöki ülésén tett közbeszólása indította el, amely így hangzott:

— Tessék tudomásul venni, hogy Szálasi visszavonult a politikai szervezkedéstől, felhagyott az egész dologgal.

Csakhamar híre terjedt, hogy Szálasi levelet írt Hubay Kálmán nyilas képviselőnek és állítólag ebben jelentette be visszavonulási szándékát.

Egyes ellenzéki képviselők azonban hangoztatták a képviselőház folyosóján, hogy a Szálasi visszavonulásáról terjesztett hír csak taktikai fogás, mely arra jó, hogy titokban annál intenzívebben működhessenek. Sulyok Dezső képviselő a következőkben nyilatkozott:

— A Szálasi visszavonulásáról terjesztett hírekkel kapcsolatban az a véleményem, hogy ezeket a híreket én a földalatti szervezkedések fegyvertárából már ismert taktikai fogásnak tartom. Saját személyemben tapasztaltam azt, hogy ez a szervezkedés az igazmondást általában nem tartja magánéve kötelezőnek és jobb meggyőződése ellenére állít olyan tényeket, amelyeknek ellenkezőjéről biztos tudomása van.

— Az adott esetben a sejtyszerű szervezkedésnek egy újabb harci alakulatával kell tehát számolni, amikor a szervezet parlamenti képviselője nyíltan működik és tegnap óta már az alkotmányvéde-

lem szükségességét is hangoztatja, de a parlamentben nem szereplő csoport vezére titokban és az előbbi csoporttal látszólag semmiféle kapcsolatban nem állva, folytatja felforgató munkáját.

— Véleményem szerint a tisztességes Magyarország és a felforgató irányzat komoly küzdelme voltaképpen csak most kezdődik. Hozzá kell tennem azonban, hogy Imrédy miniszterelnök tehetségét és akaraterejét ismerve, ennek a kétségtelenül nehéz küzdelemnek az eredménye most már egy pillanattal sem lehet kétséges.

Nagy érdeklődést keltett később a képviselőház folyosóján, amikor Sulyok Dezsőnek egy sürgős levelet kézbesítettek és e levél tartalma megerősítette azt a hírt, amely szerint a nyilasok csak taktikából terjesztik Szálasi Ferenc visszavonulásának a hírét. Ez a levél ugyanis szórol szóra így szól:

„Tisztelt képviselő úr, azt mondták a Házban, hogy Szálasi visszavonult a nyilasmozgalom elől. Akkor miért osztogattak ma is a Szent István-parkban fényes nappal Szálasi-tükröket. E tükrök különleges optikai mechanikai kiképzése folytán legalább negyvenöt fillérbe kerül és százakat, ezeket osztogattak belőle. Miből? »

A levélíró mellékelt írásához egy ilyen »Szálasi-tükröt«, amely egyik oldalán vörös mezőben fehér kört és eber zöld nyilaskeresztet ábrázol a »H.«-betűvel (Hungarista), a másik oldala pedig olyan tükröt, amely Szálasi Ferenc arcképet tükrözteti vissza ezzel a felirattal: »Éljen Szálasi!«

Róna Sándor ékszerész üzletét és műhelyét

Sándor Ármín volt üzlethelyiségébe

Ferenc József 28. alá helyezte

Szovjettutár agyonlőtt egy GPU tisztet

Varsó, május 19. Nielgoroje szovjet határállomáson május 15-én drámai esemény történt. A moszkva—párisi gyorsvonaton utazott a 34 éves Berstin diplomáciai futár a külügyi népbiztosság megbízásából. A határállomáson a futárt hat szovjet orosz katona lefegyvertette a GPU irodájába vezette. Amikor ott a szolgálatot tel-

jesítő tiszt megmaggarazta Berstinnek, hogy trockijista üzletemekkel vádolják, a futár előrántotta revolverét és agyonlőtte a tisztet. Ugyanebben a pillanatban a katonák is tüzeltek Berstinre, aki a földre zuhant s rögtön meghalt. Hír szerint Berstin valóban nagyfontosságú okmányokat akart Moszkvából külföldre vinni.

A szerelem és az izgalom filmje!

Angol katonák harca a lázongó arabokkal:

ASSZONY A SIVATAGBAN

KAY FRANCIS - ERROL FLYNN

a főszerepekben.

A legújabb magyar híradó!

Bemutató ma:

Vígyszínház

Az Imrédy kormány bemutatkozása a felsőházban

A miniszterelnök kifejtette politikai és gazdasági programját Szivárványhid Pannonhalma és Debrecen között

Budapest, május 19. Az Imrédy-kormány tegnap mutatkozott be a felsőházban, hol a bevonuló kormány tagjait nagy ünnepélyességgel fogadták.

Az ünneplés esillapultával Imrédy Béla miniszterelnök állott fel szólásra és elmondta bemutatkozó beszédét.

— Az a program — ügymond —, amit kifejtetni szándékozom, egységes koncepciót akar megvalósítani, amire szükség van azért, mert a programot felvázolni teljes egészében lehetetlen a mai időkben, amikor az új teendők sokasága jelentkezik a kormány előtt. *Az alap, amin állunk: keresztény és nemzeti, a munka amit folytatni kívánunk, a jobboldali politika.*

— *Az új szellem megköveteli, hogy az egén szabadságigénye és a közösség igénye között összhang legyen.*

Gentleman ország maradjunk

— Ennek a mindennapi életben is meg kell nyilvánulnia, hogy legjobb erőinket a nemzet, a köz szolgálatába állíthassuk. Ez azt jelenti, hogy a szabadság bizonyos faktorairól le kell mondanunk. Két sajátos vonás él a magyar nép lelkében: *a tisztesség és a nyíltság. Ez a nemzet, ez az ország mindig a gentlemanok országa volt és ennek kell maradnia ezután is.* Ugyanennek a tisztességes szellemnek kell áthatnia az országot akkor is, ha az említett változások bekövetkeznek. Eppen ennek a Háznak egyik legszebb feladata, hogy ennek az emelkedettebb szellemnek előharcosa legyen az országban, mert *tűrhetetlen az a hang, amely az országban tribünökön, szónoki emelvényeken, gyűléseken, sajtóban megnyilvánul.*

A kormány erélyesen eljár a rend megbontói ellen

— Szükség van a másik jellegzetes magyar vonásnak, a nyíltságnak az érvényesítésére is. *A földalatti szervezkedés, az összeesküvés nem magyar tulajdonság.* (Ugy van! Ugy van! kiáltások a felsőház minden oldalán.) *És ha ez a szokás elharapózott, a kormány kötelessége ezzel szemben a megfelelő intézkedéseket megtenni.* (Viharos taps az egész felsőházban. A tetszés zajának lecsillapulása után Imrédy Béla folytatja beszédét.)

Rend és fegyelem

— A nyíltság gondolatának meggyökerezését várjuk a magyar nemzetben. Mielőtt kifejténém

ezen gondolatok nyomán programom keresztülvitelét, meg kell emlékeznem arról, hogy minden munka csak akkor lehet eredményes, ha az a rend és fegyelem jegyében folyik le. Minden állampolgárnak az a legelső kötelessége, hogy megtartsa a rendet és fegyelmezetten álljon a nemzet munkájában. A kormány pedig az a kötelessége, hogy *a rend és fegyelem követelményeinek minden körülmények között, minden törengyes eszközzel érvényt szerezzen. Ennek a feladatnak hiánytalanul eleget fogunk tenni.*

A külpolitika kérdései

Ezután Imrédy Béla miniszterelnök a külpolitikai kérdésekre tért át. Ami a külpolitikánkat illeti — folytatta — mindenekelőtt leszögezni kívánom, hogy dacára a közelmúltban lefolyt nagyjelentőségű eseményeknek, *a magyar külpolitika vonalvezetésében nincsen változás.* Külpolitikánkat változatlanul úgy jellemezhetjük, mint abszolút békepolitikát, a bevált barátságok ápolása mellett enyhülés keresése olyan viszonylatokban, amelyek eddig barátiaknak nem voltak mondhatók.

Ezután az Olaszországgal, Németországgal és Lengyelországgal való kapcsolatokról emlékezett meg a miniszterelnök, majd hangsúlyozta, hogy *mindenkivel jóviszony ápolására és kifejtésére törekszünk.* Örömmel kell regisztrálnia azt, hogy Angliában a megértés mindinkább kezd érvényesülni a közép-európai kérdések iránt és *megemlékezett arról az érdeklődésről is, amely ezirányban a francia közvéleményben is tapasztalható.* Szólt a jugoszláv, román és eseh államokkal a múltban megkezdett tárgyalásokról, amelyeknél a magyar kisebbségek sorsának megjavítása lebegett szemünk előtt és amely tárgyalások most is folyamatban vannak.

A hadsereg fejlesztésére minden áldozatot meg kell hozni

A belpolitikai kérdéseknél hangsúlyozta Imrédy Béla, hogy ő és kormánya teljes erővel kívánja folytatni azt a munkát, amelyet elődje megkezdett és utalt a győri programra, amelynek tengelyében fontos szociális kérdések megoldása mellett a honvédelem fejlesztése áll. *A nemzetnek nincs nagyobb értéke, mint a jól kiképzett, egységes szellemű, jól felszerelt hadsereg.* Ennek a hadseregnek a fejlesztésére minden áldozatot, teljesítőképességünk határain belül meg kell hozni, mert ez a legelsőrendűbb érdeke a nemzetnek.

Ezután arról szólt, hogy a győri program az összes ideális követelményeket nem elégítheti ki, de mindenestre megszabja a munka irányát bizonyos időre.

A magyar pénz védelme

— *Vannak hitelműveleti célkitűzéseim és bejelentem, hogy a kormány már a legközelebbi hetekben a nyilvánosságához fordul a győri program első részletéhez szükséges anyagi eszközök előteremtése céljából. Új szabályozást nyer a jegybank hatásköre is, amely meggátolja többek között a pénzrontási manővereket is. A tőkét megrövidítjük, mert meg kell adni neki a védelmei, de csakis annak a tőkének, amely termel, produkál, nem bujkál, hanem tel-*

NAGYERDEI VÍGADÓT szombaton megnyitják

Szociális politika

— A szociális politika a nemzeti jövedelem helyes megoszlását is jelenti. Nemzeti jövedelmünk esékely, ennek bármilyen igazságos elosztása sem teszi lehetővé olyan életstandard megteremtését, amely végső célunk lehet. Szegény ország vagyunk s ezzel le kell számolnunk. Társadalmunk némely rétege elmaradt a korszerű felfogásban, középosztályunk elszegényedésének is egyik oka, hogy a kor szavát nem tudta megérteni. *A beteges utánzási szellemmel fel kell hagyni, a középosztály életmódját a mai helyzethez kell alkalmazni, mert főtörekrésünk, hogy a középosztályt megerősítsük és támogatjuk.* A jómódúakhoz is van kéresem. Az, hogy az ország anyagi erejéhez mért életmódot folytassanak, *a jövedelmüket pedig ne a vagyonok gyarapítására fordítsák, hanem, hogy több kenyeret és munkát adjanak azoknak, akik erre rászorulnak.*

— A megerősödés és fejlődés céljából helyes mezőgazdasági árpolitikánknak folytatása szükséges. Az előző kormányok is ezt tették már, de *a mostani kormány célkitűzése, hogy nem engedi meg az árak szabad játékát és a mezőgazdaság jövedelmezőségét egy helyes árpolitika keretében biztosítsa.* Ez áldozatokkal jár, de ezt az áldozatot meg kell hozni. *Arányban kell, hogy álljanak a mezőgazdasági termények áraival, de mielőbb helyre kell állnia az egészséges mezőgazdasági hitelnek is. Ez megkívánja az előttünk lévő romok eltakarítását. Ide tartozik a gazdaságtudományi rendszer mielőbbi felszámolása.*

— Iparunkat ápolni és fejleszteni fogjuk. Szükség van az ipari decentralizációra is, mert ez a munkanélküliségnek enyhítését is jelenti. A kézműipar és a háziipar érdekében védelemről gondoskodunk, többek között azért is, mert újabbban komolyan javítják külkereskedelmi mérlegünket.

jesíti és vállalja a reáharuló terheket. Ezen át folytatott a kormány olyan politikát, amely népszerűtlenséget jelentett, de követte ezt azért, hogy tartalékokat tudjon teremteni. *Ennek az óratos politikának köszönhetjük, hogy most egy nagy programot tudunk megindítani.*

Család és munkásvédelem, egyke

— Következő lépés lesz a családi munkabér bevezetése, a szabadság-időmozgalom megszervezése, a munkásközvetítés államosítása, a családvédelemhez tartozóan az adórendszer átalakítása.

Bejelentette ezután a miniszterelnök *a házasság előtti orvosi vizsgálat bevezetését,* amellyel nem akarják befolyásolni azonban az élettárs kiválasztását. *Erős harcot jelentett be az egyke ellen és kijelentette, hogy megfelelő intézkedésekkel akarják paralizálni az egyke által vélt előnyöket.* Részletesen beszámolt a kamarai rendszer kiépítésének tervéről.

Szivárvány kösse össze Debrecent Pannonhalmával

Az egyházak közötti megértést abban a szellemben kívánják ápolni, ahogy azt egyszer úgy fejezték ki, hogy *szivárvány kösse össze Debrecent és Pannonhalmát.* Fontos, hogy a fiatalok az iskola padjaiban ne gondoljon már a nyugdíjra. Nagyobb kockázat vállalására és vállalkozási szellemre kell nevelni a fiatalságot.

A nemzeti kisebbségek kérdésére áttérve, hangsúlyozta a miniszterelnök, hogy népiségüket elismerve, mindenben teljesítik a törvényben vállalt kötelezettségeket, *de ahol állam vagy nemzetellenes megmozdulással találkozunk, a legerősebben fogunk eljárni.*

A miniszterelnököt beszéde végén a felsőház tagjai hosszasan megtapsolták.

A miniszterelnök nagyhatású beszéde után a felsőház a sajtójavaslatot tárgyalta és rövid vita után el is fogadta.

Imrédy megkoszoruzta Gömbös Gyula sírját

Budapest, május 19. Imrédy Béla miniszterelnök tegnap felkereste a Kerepesi temetőben Gömbös Gyula sírját és arra babérkoszorút helyezett. A koszoru szíjagján a következő felírás van: *Huséggel, barátsággal, Imrédy Béla.*

Az Apollóban

MÉG MA NÉZZE MEG
GAÁL FRANCISKA
bájos alakításával

Kalózkisasszony-t!

Partnere: FREDERIC MARCH
Előadások: 5, 7, 9-kor! Híradó!

Hungária filmszínház

MA ELŐSZÖR

a „Negyvenéves asszony” testvérfilmje:

Anyák és fiuk

érdekes és izgalmas történet 12 felv.

Főszereplők:

LIL DAGOVER, WILLY FRITSCH és TASNÁDY MARIA.

Szenzációs kíséző:

A MODERN LEGI HADERŐK és HIRADÓ!

Előadások: 5, 7, 9 órakor!

Neumann Cipő Svetits-palota

e heti ajánlata:

Női vászoncipők minden elképzelhető kivitelben, Szandálok, Szandalettek, lasztingcipők. Érzékeny lábra való könnyű cipők igen nagy választékban.

Olcsó árak.

Takarékossági tag.

A jövő évben kereskedelmi tagozata is lesz a katolikus gimnáziumnak

A magyar ifjúság gazdasági pályára nevelése érdekében a piarista rend elhatározta, hogy ötödik osztálytól párhuzamos osztályt egyikében elméleti gimnázium marad, a másik ellenben kereskedelmi oktatást nyújt.

A debreceni piarista gimnázium dísztermében esütörtökön délután rendkívül nagyjelentőségű szülői értekezletet tartottak, dr. Báthory József igazgató vezetésével. Itt tárta az intézet igazgatója a szülők elé, hogy a kor kívánalmának megfelelően a piarista rend 1938 év ősztől V. osztályban megindítja a kereskedelmi középiskolai tagozatot, mely a gyakorlati gazdasági életre kívánja képezni a piarista atyák nevelésében a magyar ifjúságot. Az ötödik osztály párhuzamos osztályainak egyike szeptember 1-étől kezdve marad az úgynevezett elméletigimnázium, míg a másik osztály lenne a kereskedelmi tagozat. A szülői értekezleten megjelent szülők szinte örömmel és lelkesedéssel fogadták a bejelentést, mely Debrecen város iskolai életének újabb gazdagodását jelenti.

Az értekezletet Báthory József igazgató nyitotta meg, vázolván azt a nehéz helyzetet, melyben szülő és pedagógus egyaránt állottak a gimnázium IV-ik osztályánál, hogy mi legyen a fiúháló? Most támadt ebben a kérdésben és nehéz problémában egy megoldás azáltal, hogy a legújabb 1938-as törvény átszervezi a középiskolákat s három tagozatra osztja. Elméleti gimnáziumra, melynek célja az egyetemre készítés, tudósképzés, tanári, lelkészi, orvosi és jogi pályára nevelés. A liceumra, mely részben a tanítóképző helyére kerül s egy átmeneti állapotot elégít ki, ugyanakkor, amikor a tanítói akadémia számára nevel, végül pedig a gazdasági középiskola három formájával: a mezőgazdasági középiskolával, ipari középiskolával és kereskedelmi középiskolával. Ez valamennyi tagozat érettségit nyújt s a három középiskolai tagozatnak tudatában nyugodtan szemébe lehet nézni a kérdésnek, hogy ki hova menjen és a tanár nyugodtan adhat tanácsot a szülőknek. Bejelentette, hogy a piarista rend úgy határozott, hogy nemcsak gimnáziumot vezet tovább Debrecenben, hanem az ötödik osztályt megosztva kettős tagozattal halad tovább s elősegíti, hogy két különböző generáció nőjön fel az intézet falai között, egyik az elméleti tudomány, másik a gyakorlati élet, gazdasági pályák irányában. Ezután a tudós igazgató átadta a szót, dr. Horn József budapesti felsőkereskedelmi iskolai igazgatónak.

Dr. Horn József kereskedelmi iskolai igazgató, ennek a kérdésnek egyik legalaposabb ismerője, őszinte elismeréssel emlékezett meg a piarista gimnázium lépéséről. Ez a nagyáremű tanítórend — mondotta — megértve a kor parancsát, alkalmas nyújt azoknak a tanulóknak, akik teoretikus tanulmányokhoz nem éreznek kellő hajlamot, a gyakorlati iskolát is ennek az intézetnek falai között végezhessek el.

A kereskedelmi iskola gyakorlati

iskolatisp, de nem egy életpályára készít elő, hanem mindazokat az ismereteket nyújtja, amelyekre az összes forgalmi pályákon szükség van. A kereskedelmi iskolai műveltség nem szakműveltség, hanem általános irányú gyakorlati műveltség. A posta és vasút tisztviselőit legtermészetesebb ha azokból rekrutálják, akik a gazdasági számítás és tanulmányokat az iskola falai között megismerték. Csak a szellemi pályákon negyven-ezer életheletheletet talál az itt végzett ifjú. Az életségizetteknek negyven százeleka nem is szándékozik főiskolára menni s ez a réteg a gimnáziumban voltaképpen nem a maga helyén van, mert hiányozni fog nála a gazdasági pályára nevelés, hiszen ma is nagy hiba, hogy sok gazdasági vonatkozású forgalmi pályán nem arra nevelt ember van pozícióban. De a közgazdasági egyetemen főiskolai képzett séget is szerezhet a kereskedelmi végzett tanuló. A magyar rtársadalom a jövőben nagyobb figyelmet kell, hogy szenteljen a gazdasági pályáknak, mert a közhivatalok nem tudnak felvenni minden tanult embert, s anyagi eredményeket sem a közhivatalok hanem a gazdasági pályák nyújtanak. A vállalat generációkon átadható apáról fiúra. Nálunk sajnos a magyar történelmi osztály mindig húzódtott a gazdasági pályáktól. Inkább a nemesség élete vonzotta a maga úri életmódja felé a jobb iparosokat és kereskedőket, mint az ipari és gazdasági érvényesülés csábította volna e pályára nemességünket. Pedig ha akkor ezeket a pozíciókat foglalják el, ha más szemmel néznék nálunk a gazdasági pályát. Hiszen nem lehet mindenki közhivatalba, mert az olyan hajtó, melynek csak egyik oldalára akarnak menni, elsüllyed. Képessége is van a magyar ifjúságnak a gazdasági pályára s hogy elfoglalja ott a maga pozícióit ez a keresztnény Magyarországnak is érdeke.

A nagyértékű előadást Báthory József igazgató köszönte meg s a szülők részéről Somlyai József igazgató vetett fel értékes gondolatot, kijelentve, hogy boldogan vette a hírt, hogy a piarista atyák kereskedelmi tagozatot akarnak felállítani, így a gazdasági pályára törekvő magyar ifjúságot nem kell kivenni Debrecenben a piarista atyák neveléséből. Megkapó példával illusztrálta a gazdasági pályára tömörülés fontosságát s ennek a pályának az előnyét. Abraham főmérnök és Wallisch Oszkár egyetemi lektor szólaltak fel, Wallisch lektor kijelentette, hogy milyen nagy előnyt jelentene, ha az új tagozatban az olasz nyelvet vezetnék be. Báthory igazgató zárószavaiban ismertette, hogy a szülőkkel hogyan fogja a tanári kar a kérdést megtárgyalni, hogy a jövőben az szinte tehetségvizsgálat és pályaválasztási tanácsadás is lesz egyuttal.

Debreceni bérlőszövetkezet is tett ajánlatot a szikgáti gazdaságra

240 kilogramm buzahaszonbért ajánl.

A mai városi közgyűlés tárgyszorozatán szerepel a szikgáti gazdaság beárbeadása is. Tegnap, az utolsó napon összeállott régi debreceni illetőségű és adófizető polgárok egy csoportja és bejelentette a polgármesternek, hogy szintén ajánlatot tesz a szikgáti gazdaság bérletére. A másik ajánlatnál nagyobb bért, mégpedig 240 kilogramm buzahaszonbért ajánlott fel és vállalták mindazon szerződési feltételeket, amelyekben a város a másik

ajánlattevővel megelőzően meg egyezett.

Az újabb ajánlattevők részéről hangoztatják, hogy a földbérlő szövetkezetek rendszere éppen Debrecenből indulhat ki legarrá hivatottabban. Ez a debreceni gazdaság részéről kiinduló mozgalom éppen azért nem utasítható vissza amiat, mert hiszen még mindig nincs semmi késedelem akkor sem, ha emiat a végleges döntés néhány héttel elhalasztódik.

Száz debreceni és hajdusági vitéz avatása

Székesfehérvárott vasárnap nagy ünnepség keretében történik meg a vitézi avatás, melyre az ország minden részéből vesznek részt felavatandó vitézek. Az avatást ezuttal is Horthy Miklós kormányzó végzi.

Debrecenből, illetve Hajdu megyéből ezuttal a következő tisztí vitézeket avatják: Szinay István városi nyilvántartó őrnagy, Hadházy Dezső százados, Szmracsányi Adorján hősi halált halt őrnagy, Nábráczky Béla vármegyei főjegyző, főhadnagy, hősi halált halt Sturm János hadnagy.

Mint várományosokat avatják fel a következőket: Ifjabb Makláry Lajos Hajdunánás, Nábráczky Béla Debrecen, ifj. Pajor Kálmán Nádudvar, Porubszky Pál Debrecen, Siposs István Debrecen, ifj. Szinay István Debrecen, Tóth Árpád Tiszacsege.

Legénységi vitézek közül ezuttal felavatásra kerülnek: Debrecenből Major József, Horváth Gábor, Hajdu János, Kmetty Kálmán, Kiss Ferenc, Szabó István, Siposs Sándor, Marosi István, Pásztor László, Kiss József, Nagy Imre, Kiss Gyula, Karczag József, Szabó Gyula, Szabó Béla, ifj. Markos Ferenc, ifj. Ferenczy Miklós, Hegyi Mihály, ifj. Tamás József, Szabó Sándor, ifj. Papp Lajos, ifj. Szilágyi

Ferenc, ifj. Tóth János, ifj. Katonka Lajos, Marossy Zoltán, ifj. Bercei Sándor, Bodrogi Antal, ifj. Haraszti Ferenc, Dukay László, Kabay Zoltán, Tóth József, Csige József és Szabó Gyula; Hajduböszörményből Domokos Sándor, ifj. Némethy Sándor, Tóth István, ifj. Siposs Imre; Hajdunánásról ifj. Fehér István, ifj. Pálffy Sándor; Hajdusoboszlórol B. Szabó Ferenc, Györfly István, M. Kovács Mihály, ifj. Karika József; Hajdusámsonból Kovács Gábor, ifj. Nagy Mihály, ifj. Baczó Ferenc; Hajdubadháztól ifj. Kiss Sándor, Lőrincz Barnabás; Balmazújvárosról Kertész János; Püspökkladányból Kósa Károly, Keserü Imre, Vargha Lajos, ifj. Csáthy Lajos, ifj. Biró József; Hajdudorogrol Bodnár István, Ilosvay Sándor, Nádudvarról Szegedy Antal, Szalonthay István, Horváth Dezső, Lantos Sándor, ifj. Törös Imre, Nagy Sándor; Mikepércséről Hunyady József, ifj. Kiss Lajos, Tóth Gyula; Kabáról Gergely János, ifj. Oláh Károly, Juhász Gyula; Tég-lásról ifj. Vass György; Tetétlenről ifj. Nagy Dezső, ifj. Bogvári Gábor; Földesről Szánthó Lajos; Józsaáról ifj. Kun András, ifj. Kálmán István, Molnár Imre és Bede Márton.

Az új tb. tisztviselők a főispánnál és a polgármesternél

A városnál kinevezett tisztviselői tisztviselők tegnap délelőtt tisztelgő látogatáson jelentek meg Fáy István főispánnál, akinek megköszönték kintüntetésüket. A főispánnál nem hangzottak el üdvözlőbeszéddek, mert Fáy István főispán dr. Csóka László tb. helyettespolgármestert, dr. Balla Bertalan és dr. Balogh Sándor tb. főjegyzőt, dr. Szabó Gyula és dr. Orosz István tb. tanácsnokokat, amint megjelentek, szívélyesen leültette s minden formáság nélkül, hosszabb ideig elbeszélgetet velük.

Délben tizenkét órakor tették le az új tisztviselők az esküt a polgármester kezébe. Az ünnepélyes aktusnál az eskümintát dr. Poroszlav László tanácsnok olvasta elő. Az eskütel után dr. Killesey Sándor polgármester megelégedésének adott kifejezést, mert a város néhány kitűnő tisztviselőjének örömet szerezhetett azzal, hogy előterjesztést tett a főispánnak, kintüntetésük iránt.

Dr. Csóka László tb. h. polgármester megköszönte mindnyájuk nevébe, hogy a polgármester kinevezetésük iránt előterjesztést tett s kérte további támogatását, majd hangsúlyozta, hogy saját személyében különösen érzi a kintüntetés súlyát, amelyet ez az új cím ró rá, mert édesapja is Debrecen város helyettespolgármestere volt.

Csak külön engedéllyel jöhetnek birodalmi németek az Euchariszti-kus kongresszusra

Berlin, május 19. A német hivatalos lapban rendelet jelent meg, amelynek értelmében német állampolgárok, akik a birodalom területén laknak, vagy állandó lakóhelyük Németországban van, a május 20-29. közötti időszakban csak akkor utazhatnak Magyarországra, vagy azon át, ha erre az illetékes rendhataloságtól külön engedélyt kapnak, illetőleg, ha útleveleikben kifejezetten fel van tüntetve, hogy az Magyarországra, vagy azon át utazásra is érvényesek nem tesz eleget, vagy kerülő úton utazik Magyarországra, büntetendő eselekményt követ el. A határrendőrség utasítást kapott, hogy tartóztassák le a tilalom ellenére Magyarországra utazni akarókat.

Mint ismeretes, eddig minden német állampolgár minden további bejegyzés, vagy útlevel látamozás nélkül utazhatott Magyarországra.

Római jelentés szerint az olasz császár és király elfogadta Hitler meghívását és így az olasz császár és király július folyamán Berlinbe utazik.

Hajsza a gyermekgyilkos után

A boncolás nem tudta megállapítani: hogy élt-e a gyermek, amikor a nagyerdei tóba került, mert tüdeje már teljesen oszlásnak indult. — Külső jelekből mégis bizonyosra vehető, hogy gyilkosság történt.

A debreceni rendőrséget szerda reggel óta erősen foglalkoztatja az a bestiális módon elkövetett gyermekgyilkosság, melynek áldozatát szerdán reggel megtalálta a nagyerdei tó vizében Galgóczy Sándor parkőr. Lakatos István detektív a bűnügyi csoport több tagjával együtt folytatja a nyomozást a borzalmas bűncselekmény elkövetőjének kézrekerítésére.

A boncolás nem járt pozitív eredménnyel

A nagyerdei tóból kifogott és szerdán délután a törvényszéki orvostani intézetbe szállított csecsemő hulláját még szerdán délután felboncolta Jankovich professzor és esütörtökön délelőtt már átküldte a boncjegyzőkönyvet a vizsgálóbíróhoz.

A boncjegyzőkönyv adatai szerint a boncolás nem nyújthatott felvilágosítást arra nézve, hogy

a gyermek élve került-e bele a nagyerdei tó vizébe, vagy pedig már, mint holttestet ásták be oda?

Azt sem lehetett megállapítani, hogy a gyermek, akit ilyen szörnyű módon tettek el az útból, élve született-e vagy pedig halvaszületett csecsemő volt. — Ilyen esetekben ugyanis a boncolásnál úgy járnak el, hogy a tüdőt vízbe helyezik és amennyiben megállapítást nyer, hogy a tüdőben oxigén volt, vagyis lélegzetet vett a csecsemő, akkor gyilkosság történt, mert a gyermek élve született, lélegzett s csak azután következett be a halál.

Két hónapnál tovább hevert a holttest a vízben

A boncolás azonban kétségtelenül megállapította, hogy a csecsemő holtteste nem pár hétig, mint első pillanatban látszott, hanem két hónapnál is hosszabb ideig hevert a nagyerdei tó vizében.

Ez a tó levezetője a nagyerdei fürdő hőforrásvizének s az, hogy a csecsemő hullá aránylag felismerhető állapotban megmaradt, annak köszönhető, hogy a jódos víz nem engedte hamar oszlásnak indulni s bizonyos mértékben konzerválta azt.

Két hónap a minimális idő, mialatt a test a vízben lehetett, de könnyen lehetséges, hogy

négy-öt hónapig is el volt temetve a nagyerdei tóban, amíg aztán a szörnyű lelet felszínre került. A tetem teljesen megviaszosodott, azonban külső jelekből következtetni lehet rá, hogy nem halvaszületett gyermek volt. Tehát gyilkosság történt.

Nem kődarabbal verték szét a csecsemő koponyáját

A csecsemő holttestén tudvalevőleg egy 8—10 kilós súlyú hatalmas terméskő volt rágördítve s a nyomozás folyamán felmerült az a gyanú is hogy hátha azzal verte szét a gyilkos a csecsemő fejét.

HAJFESTÉS? DAUER? KÖZMETIKA? Bizalommal keresse fel Debrecen legrégebb szaküzletét. **KOMAROMINE, Bika-bérláz,** — telefon: 19-56.

A boncolás megállapította, hogy a koponya csontjai a feloszlás folytán hullottak szét s varratai épek, tehát nem gyilkolták meg az újszülöttet.

Aruló nyomok a hulla körül

A rendőrség talált a helyszíni szemle alkalmával olyan nyomokat a csecsemő holtteste körül, amelyek alapján remény van rá, hogy kézrekerítik a tettest.

A kisgyermek teteme ugyanis egy ócska párnatokba és papírdarabokba burkolva lett a tó iszapjába eltemetve. A párnatokon van egy monogram, míg a papírdarabok közül egyikén „cukorka” felírás még kivehető. A többi betűt elmosta a víz teljesen, azonban lehetséges, hogy vegyi úton azokat is ki lehet olvasni s abban az esetben nyomára vezethet ez is a tettesnek.

Szabó Gyula rendőrkapitány személyesen irányítja a nyomozást. A rendőrség a halott gyermek dűvén eltépett

Székely, Győri és Morvai tropikál és vászon

ruhái hatalmas választékban raktárra érkeztek! Debrecen, Ferenc József-út 67.

Elsőrendű uriszabóság.

Szigorúan szabott árak! Takarékosági tag!

köldökszinórjából arra következtet, hogy azt sem a klinikán, sem szakember segítségével nem szülheték. Viszont halva született gyermek sem lehetett a klinikán, mert akkor nem adják ki. Remény van rá, hogy bár nagyon kevés nyomon lehet elindulni, a debreceni rendőrség nyomozása során mégis kézrekerül a szörnyű bűncselekmény elkövetője.

orvosi vizsgálat megállapította, hogy külsérelmi nyomok nincsenek, a halált fulladás okozta.

A csendőrség jelentette a debreceni ügyészségnek a halálos szerencsétlenséget. A jelentés alapján a temetési engedélyt megadták.

„Az ország dolgozni akar: vásároljunk, dolgoztassunk!”

A nyomdászok nagy propaganda plakátja.

Művészi kiállítású, hatalmas plakáton nagyszerű beszédes képekkel, nemzetiszínű keretben jelent meg a Magyarországi Grafikai és Rokoniparosok Főnökegyesületének kiadásában a nyomdászok nagy propagandaplakátja. Bara rögn szántóvető gazda hájja ökreit, a háttérben pedig roppant gyári üzem kéményei ontják a füstöt. Alatta hatalmas betűkkel:

„Az ország dolgozni akar: vásároljunk, dolgoztassunk!”

A munkaköznevelés nagyszerű propagandája ez a plakát szép, szimbolikus képével.

Giday Kálmán ref. és Nábráczky Béla kegyesrendi gimnáziumi tanulók sikere a középiskolások történelmi versenyén

A debreceni középiskolák tanulói nagyszámúban vettek részt az idei középiskolai országos tanulmányi versenyen. Tizenhat debreceni diák indult a nagy versenyen s az eddig kihirdetett eredmények szerint kitűnően szerepeltek.

Ez az eredmény épűgy, mint a debreceniek évről-évre hagyományosan visszatérő sikere az országos tanulmányi versenyeken, igazolja, hogy a debreceni középiskolák oktatása abszolút mértékkel mérve is milyen magas szintű s országos viszonylatban is a legjobban képzett diákok kerülnek ki a debreceni pedagógusok keze alól.

Tegnap számunkban hírt adtunk róla, hogy a rajzverseny második díját debreceni diák, a piarista gimnázium tanulója vitte el. A tegnapi napon pedig Pintér Jenő tankerületi főigazgató vezetésével döntöttek a középiskolák országos versenyének bírálóbizottsági tagjai a történelmi verseny eredménye felől.

Az eredmény szép sikert hozott Giday Kálmánnak, a debreceni református főgimnázium nyolcadik osztályos tanulójának, aki harmadik helyet biztosította magának Pamlényi Ervin és Evva Ferenc budapesti diákok mögött. De kitűnő eredményt ért el Nábráczky Béla, a debreceni kegyesrendi gimnázium tanulója is, aki díszdíjban részesült a bírálóbizottság részéről.

Borzalmas családirtás

Három halott, két sebesült.

Tegnap éjszaka szörnyű családi dráma játszódott le a máskor esendes mosonmégyei Mosonszentjános községben.

Még három évvel ezelőtt szerelmi házasságot kötött Hergog János 34 éves jómódu mosonszentjánosi gazdálkodó, aki feleségül vette Balog András 60 éves, ugyan csak gazdag gazdálkodó egyetlen, esinos leányát, az akkor még 25 éves Balog Franciskát. Kétesztendői zavartalan boldogság után az az asszony Hedvig nevű kislányukkal együtt elhagyta az urát.

Hergog tegnap alaposan beszélt a kocsmában, aztán fejszét és borotvát vett magához és az éjszaka sötétjében besurrant apósa házába. Lábujihegyen apósa ágyához lopakodott és hatalmas fejsze-csapásokkal teljesen szétrombolta szerencsétlen öregember fejét. Ezután a másik oldalra fordult, ahol anyósa feküdt. Az anyósa fejére is

hatalmas csapásokat mért és az öregasszony hangtalanul maradt a vérbenuszó ágyban. Ezután esendesen átment a szomszéd szobába, ahol felesége és kisleánya aludtak. Letette a veres fejszét a küszöbre. Úgy látszik, egy darabig küzdött magával. Majd elővette élesrefent borotváját, odalépett felesége ágyához, elkapta az asszony fejét és átmetézte az asszony nyakát.

Szörnyű tette után kisleánya ágyához lopakodott. Eldobta a borotvát és egy törülközővel kezdte fojtogatni a kisleányt. A kisleány kétségbeesetten sikoltzott, feldokolni kezdett, majd elvesztette eszméletét.

A családirtás után Hergog elvágta a torkát.

A szörnyűség felfedezése után kiderült, hogy az após, a feleség és a családirtó meghalt, az anyós a halállal vívódik, a kisleány életben maradt.

Véletlenül agyonlőtte a cselédjét egy gazdálkodó

Marján István 48 éves nagykálói gazdálkodó késő éjszaka erős kopogást hallott tanyai lakása ablakán és mert tudta, hogy a környéken betörések, tolvajlások sorozata történt, magához vette Flóbert puskáját és azt kezében tartva az ajtót kinyitotta s a lépcsőre állt. A koromsötétben egy fehérruhás alak ugrott hirtelen eléje és a gazdálkodó kezében elcsúszott a Flóbert anélkül, hogy célzott volna és a golyó eltalálta Simoncsák József gazdasági cselédet, akinek hasába fúródott. Percek alatt kiderült, hogy a saját cselédjét lőtte le véletlenül a megrémült gazdálkodó. Simoncsák József fehér alsóruhájában az istállóból igyekezett gazdája lakoszobájába, bizonyára jelenteni akart valamit.

A cselédet gazdája azonnal első segélyben részesítette, kórházba vitte, de segíteni rajta nem lehetett, mert a sérülés következtében egy napi szenvedés után meghalt. A törvényszék felmentette a nagykálói gazdálkodót, mert elfogadták azt a védekezését, hogy támasztól tartva riasztó lövést adott le, nem célzott, önvédelemből adta le a riasztó lövést.

A törvényszék ítélete ellen fellebbezést jelentettek be és így került az ügy a debreceni tábla büntetőtanácsa elé. Marján István zavarodottságára és önvédelemre hivatkozott. A tábla azonban mégis megállapította bűnösségét, nem emberölésben, mint az ügyészség emelte a vádat, hanem gondatlanságból okozott emberölés vétségében állapították meg a bűnösségét és ezért 200 pengő pénzbüntetésre ítélték.

Halálos sóskaszedés

A váncsodi határban sóskát szedni ment K. Tóth Gyuláné 27 éves asszony és sóskaszedés közben a Berettyó partjára ért. A meredek parton szedgette a sóskát és véletlenül megcsúszott. A mély vízbe zuhant és ajultan került el. A vízbefulladt asszonyt felvetette a víz és elsodorta kilométereken át. Kifogták a holttestet és az

A köztisztviselők helyzetének javítását, a kényszer nyugdíjazásról szóló törvényszakasz megszüntetését sürgette, a tisztviselők alkotmányhűségét hangoztatta a debreceni Kansz gyűlés szónoka

A KANSZ Debrecenben a vármegyeháza dísztermében népes nagygyűlést tartott, amelyen dr. Oláh Lajos táblai elnök elnökölt. Megjelentek dr. Kalotay Viktor kuriai bíró, az igazságügyminisztérium felügyeleti osztályának vezetője, Jeney Sándor törvényszéki elnök, Jeney Gábor h. főügyész, dr. Barankay Miklós, Ágh Béla táblai tanácselnökök, Bornemisza Károly táblabíró, a bírói, ügyészi és tisztviselői kar számos kiváló tagja, a megyéről Rasó István alispán, Herpay Gábor főlevéltáros, dr. Tarján Oszkár főtanácsos, törvényhatósági bizottsági tag, Fejes adóhivatali főnök, rajtuk kívül sok nyugdíjas és családtag jelent meg.

A gyűlést Oláh Lajos táblai elnök nyitotta meg. A tisztviselők hivatásáról, a nemzet életében való szerepéről, magatartásáról, munkájának erkölcsi következményeiről beszélt. Rámutatott arra, hogy különösen a mai időben nagy szükség van a tisztviselőtársadalom összefogására. A közalkalmazottak a maguk és az ország érdekét akkor szolgálják legjobban, ha küzdelmükben higgadtan, körültekintéssel és minden szempont gondos mérlegelésével járnak el és pillanatra sem tévesztik a nemzet és a közösség egyetemes érdekeit.

Dr. Oláh Lajos táblai elnök szeretettel üdvözölte dr. Javornitzky Jenő vezértitkár, aki nagy lelkesedéssel küzd évek óta a közalkalmazottak érdekeiért. Kérte őt, legyen a jövőben is olyan védelmezője a közalkalmazottak érdekeinek, mint a múltban volt.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitót követően Berki Géza főtitkár terjesztette elő jelentését. Ismertette a helyi csoport vezetőinek munkáját és a jövőbeli célkitűzéseit.

Általános érdeklődés között tartotta meg ezután dr. Javornitzky Jenő miniszteri tanácsos, vezértitkár előadását. Köszöntötte a debreceni kollégákat és elismeréssel szövegezte az értékes javaslatokról, amelyeket az egyetemesség érdekében a helyi választmány az országos elnökség elé terjesztett. Meleghangú köszönetet mondott az eredményes munkáért, melyet esendően végzett dr. Oláh Lajos táblai elnök és Berki Géza táblai irodai igazgató.

Erdekes beszédét azzal kezdte, hogy itt, Debrecenben, ahol Szécsi-nak, Kontsekek, Kardosok, Benyátsok élnek a kereskedők és iparosok fokozottabb megbecsülése mellett kell hitvallást tenniük és a meghatározottabb állást foglalniuk. A kereskedők, iparosok, mezőgazdák érdekében is szükséges, hogy az illetményesöknek a köztisztviselőknél minél nagyobb fokban megszüntessék. A fizetések és nyugdíjak 5-32 százalékgig történt csökkentését átmeneti intézkedésnek szánták. Örömmel állapította meg, hogy az 1936-37. évi zárózámadás 942 millió pengővel kedvezőbb lett, mint a költségvetésben várták és az 1938-39. évi költségvetés is 100.000 pengő felesleggel zárult.

A köztisztviselők illetményének utolsó csökkentése óta — mondotta Javornitzky többek között — a drágaság 26 százalékkal növekedett, tehát indokolt, hogy a nemzet érdekében a csökkentéseket mi-

nél előbb hatályon kívül helyezzék. Bár ebben az évben 2-7 százalékkal enyhítették a régi illetmény csökkentéseket, de a drágaság emelkedése miatt ennek sem jelentkező kedvező hatása.

— A Kansz-nak az a kívánása, hogy az illetményesöknek a vonatkozó összes rendelkezéseket helyezzék hatályon kívül. Nemesak azért, mert jogunk van hozzá, hanem társadalmi politikai okokból is meg kell ennek történnie. Az embereket társadalmi hullámok csapdossák és azokat könnyen eléri, akiknek nincs elég jövedelmük.

— A lakáspénzt is megfelelően kell megállapítani, mert ma megfelelő kétszobás lakást a kiutalt lakáspénzért csak egy államtitkár tud kivenni. Az egyes városokat és községeket magasabb kategóriába kell sorozni.

— A nyugdíjak igazságtalanul vannak megállapítva, ezt is rendezni kell. A családi pótlékot is csak a három és több gyermek után állapították meg magasabban.

— Tegyük lehetővé, hogy nagyobb kölcsönök folyósításával a tisztviselők a súlyosan terhes adósságaiktól szabaduljanak. Adjon a Pénzügyi Központ legalább 12 havi fizetésnek megfelelő kölcsönt 60 havi visszafizetési feltétel mellett.

— A kinevezéseket évenként csak egyszer eszközölk. Ez sokféle szempontból helytelen. Semmi akadály annak, hogy a státusban megüresedő állásokat azonnal, vagy fél évenként betöltsék. Egészségtelen, hogy a kártársak halálát, vagy nyugdíjazását várják, ha valaki előre akar menni. Minden tisztviselő területen biztosítsák a jó szolgálat alapján az automatikus előlépést.

Javornitzky ezután szomorú adatokat hozott fel a tisztviselőgyermek segítéséről:

— Klebelsberg Kunó egymillió pengőt állított be a köztisztviselő gyermekek tanulmányi segélyezésére, ma ez az összeg — szegycelli kimondani — 167.000 pengőre zsugorodott össze, de ebből mások gyermekeit is segítik, nemcsak a tisztviselőket.

— Azzal vádolják a tisztviselőket — folytatta Javornitzky —, hogy nem állanak eléggé ellen a politikai felsőbb nyomásnak. Ez igaz. De hogy ne legyen így, ehhez szükséges, hogy a kényszer nyugdíjazási szakaszt szüntessék meg.

— Ma minden erőnkkel azon kell lennünk, hogy többet adjunk az egyetemességnek. Halálával vettük, hogy egymilliárdot fordítanak nemzetvédelmi célra. Már régen kellett volna. De nem elég a katonaságot megerősíteni, hadianyagot gyűjteni, hanem az is szükséges, hogy a belső frontot is erősítsék, a lelkeket készítsék elő, hogy teljesen felkészülve álljanak, ha erre szükség lehet.

— Valljuk, hogy a köztisztviselőnek a törvény keretein belül elfogulatlanul kell eljárnia, mindenkinek megfelelő, olyan magatartást kell tanúsítania, amely példát ad a többi polgároknak. A köztisztviselő társadalom álláspontja az, hogy nem szegődhet az alkotmányt felforgatni szándékozó irányzathoz, de meg kell állapíta-

ni azt is, hogy mi mindig hűséggel, fegyelemmel, tekintélytisztetéssel láttuk el teendőiket és bennünket nem kizárólag a hivatali eskü kényszerítet, hanem bennünk mindig él a haza iránti rendhittelen szeretet, amely minden gondolatunkban vezetett s vezetni fog a jövőben is! (Ugy van! Taps.)

— Mi azt kívánjuk, hogy ne bánjanak enyhén a köztisztviselőkkel, sőt külön szigorral kell velük szemben eljárni, szigorúan kell őket elbírálni úgy hivatali működésükben, mint a társadalmi tevékenységükben, de viszont ezt csak akkor érheti el a kormányzat és az állam, hogy fokozottabb mértékben és teljes erővel, szellemi felkészültséggel lássa el a nagyobb teendőit a tisztviselő a hivatalában úgy, mint a társadalmi téren reá váró nagy szociális feladatokat, etikai köteleket, ha a közalkalmazottakat abba a hely-

zetbe hozzák, hogy ezeknek a köteleknek anyagi gondok nélkül megfelelő képesek is legyenek. (Ugy van! Eljenzés.)

— A becsületes, tisztességes munka ellenértékét mindenki részére ki kell szolgáltatni. Mi is ezt kívánjuk. (Ugy van.) Vétkezik, aki ma nem teljes erőfeszítéssel áll öröhrényén, munkaszatánál, műhelyében. Mi ezt eslekedtük és ennek a becsületes munkánknak méltó ellenértékét meg is fogjuk kapni.

— Hallottam — fejezte be szellemesen beszédét —, hogy ma este feleségek is eljöttek ide, hogy hallják tőlem, hány százalékos lesz a fizetésemelés. Sajnos, erről ma nem tehetek nyilatkozatot, de remélem, hogy a legrövidebb időn belül ezt a bejelentést is megtehetem.

Dr. Javornitzky Jenő miniszteri tanácsos beszédét viharos tetszés és taps fogadta. Dr. Oláh Lajos táblai elnök mondott köszönetet az előadásért, majd dr. Bornemisza Károly ítélőtáblai bíró indítványozta, hogy az ügyek további vezetésével dr. Oláh Lajos elnököt és a vezetőség többi tagját bízzák meg addig is, amíg alkalom nyílik arra, hogy őket tisztviselőkben választással véglegesen megerősítsék. A javaslatot egyhangú lelkesedéssel elfogadták.

Két évre Kardoss Géza megkapta a miskolci színházat

Miskolcra jelentik: A miskolci Nemzeti Színház bérbeadása ügyében szerdán határozott Miskolc város törvényhatósági bizottsága. A kisgyűlésjavaslatára az volt, hogy a miskolci Nemzeti Színház bérletét 1939 májusáig Sebestyén Mihálynak, utána 1939 szeptember 1-től két esztendőre Kardoss Géza-nak adják oda.

A közgyűlésen dr. Fekete Bertalan polgármester azt a módosítást terjesztette elő, hogy Sebestyén Mihály 1939 július 31-ig legyen a színház és abból augusztus 31-én költözzön el a díszletekkel.

A törvényhatósági bizottság a kisgyűlés előterjesztését a polgármesteri módosítással hozzászólás nélkül elfogadta.

Mi van Stewart evangélizátorral

Ezrek és ezrek emlékeznek Stewart Jakabra, aki evangélizáló előadásait tartotta nemrég Debrecenben. A skót evangélistával kapcsolatban most különös hírek érkeztek, fantasztikus hírek arról, hogy az evangélistát megfosztották szabadságától.

A hírekkel kapcsolatban érdeklődöttünk, hogy sehonnán nem erősítették meg a fantasztikus hírt. Az egyik hír szerint a skót evangélista a felvidéki körútján, ahol előadásokat tartott, mint Debre-

cenben, a cseheknek nem kedvező beszédekkel tartott és igen nagy melegséggel beszélt a magyarságról. Beszédei nagy magyarbarátságuk miatt a cseh rendőrség intézkedéseit váltották ki és megtiltották további előadásait és kihallgatásra tartották vissza az egyik felvidéki városban. Bizonyosat azonban nem lehet tudni Stewart sorsáról. Annyi tény, hogy Debrecenből a megszállott Felvidékre ment előadásokat tartani.

Sakkverseny

A nyíregyházi „Merényi Lajos Sakk Kör” kezdeményezésére Nyíregyháza, Debrecen, Miskolc és Diósgyőr városok sakkozói egy ezüst serleg vándordíjat alapítottak, amelyet annak a városnak a sakkcsapata nyer el véglegesen, amelyik négy év alatt tíz évenként megtartott egyfordulós versenyen a legtöbb egységét éri el. A serlegmérkőzés első fordulójára 1937 április havában volt Nyíregyházán, ahol a győzelmet Debrecen sakkozói nagy fölényrel vívták ki s 22 és fél pontot értek el a második helyezett Nyíregyháza 16 pontjával szemben. Ugyanakkor harmadik lett Diósgyőr 11 ponttal és negyedik Miskolc 10 és fél ponttal.

A serlegmérkőzés második fordulóját a Debreceni Sakk-Kör rendezte meg f. hó 21-én és 22-én az Ujságíró Klub és Orvosi Kamara helyiségeiben. Szombaton este 7 órától Debrecen játszik Nyíregyházával, vasárnap délelőtt 10 órától Nyíregyháza Diósgyőrrel, Debrecen Miskolccal, délután Debrecen Diósgyőrrel és Nyíregyháza Miskolccal. Miskolc és Diósgyőr egymás elleni

mérkőzéseiket már május 15-én lejátszották. Meglepetésre Miskolc győzött 6:4 arányban. A múlt évben éppen fordított volt az eredmény. Tekintve, hogy a debreceniek a múlt évi három legjobb játékosuk: Barcza Gedeon, dr. Nagy Géza és Kónya Kálmán nélkül állanak ki, győzelmük egyáltalán nem vehető biztosra, különösen Nyíregyházával szemben. A debreceni csapat tagjait a következő játékosokból állítják össze: Brilla Sándor, Császár Imre, Dalmy Barna, dr. Szabados Sándor, Felkai Imre, Weinstock Ferenc, Fekér György, Kiss Ernő, Tóth Ernő, Tóth József, dr. Kocsis Sándor, Tamkó Árpád, Altmann Sándor, Horai Károly, dr. Herczegh Pál, Kovács György, Nagy Endre és Tólos Gyula. A rendkívül érdekes verseny díjtalanul tekinthető meg.

x Szeplő, májfolt ellen „Rózsa” arckenőcs, doboz 1.20. Jóna és Jóna utóda, Somogyi drogéria, Kossuth u. 6. szám.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen”

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata május 15—22-ig: „Megváltó” Piac ucca 18. telefon: 14-69. — „Tisza” Magoss György tér 9., telefon: 24-52. — „II. Rákóczi” Külsővásár tér és Miklós ucca sarok, telefon: 23-43. „Nador”, Szent Anna ucca 64. szám, telefon: 25-58.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04. RENDŐRSEGI TELEFON: 20-45.

„Dolgoztass, hogy dolgozhass!”

Te meg én

Neked a szíved erős.
Nekem a karom.
Te mindig a jót —
Én a sokat akarom!

Te nyitott könyv vagy!
És én a homály...
Nines bennem egy vonás,
Mely nekem imponál.

Néha még magamnak is
Csak terhére vagyok;
Ilyenkor a legjobb,
Ha magam maradok.

Polgár Gyula.

— Az Ipartestület elnöksége ezúton hozza az ügykereső közönség tudomására, hogy folyó évi május hó 21. napján, szombaton, a helyiségek át-szervezésével kapcsolatban végzendő munkálatok miatt nem tart hivatalos óráit az Ipartestület hivatala. A munka könyveket be- és kijelenteni, valamint egyéb célból az Ipartestület hivatalában holnap megjelenni szándékozott ügyfeleket kéri az Ipartestület elnöksége, hogy ma, pénteken jelenjenek meg, nehogy a holnapi (szombati) hivatalosünet miatt fennakadás álljon elő. Ipartestület elnöksége.

— Felhívás Debrecen város iparos-társadalomához. A debreceni Iparoskör vasárnap, május 22-én este 8 órai kezdettel, Kossuth ucca 28. szám alatt az iparos székhez kerthelyiségében vacsorát rendez. Galamb Ferenc ipartestületi elnök tiszteletére, vacsorajegy ára 1.30 P. A vacsorára jelentkezéseket szombaton déli vesztünk fel. Nagy József, Szent Anna u. 3. Fitorai Ambrus Balthyány ucca 1. szám.

— Zongoraverseny győztesek hangversenye. A Városi Zeneiskolában lefolytatott tanulmányi versenyek befejezésekor folyó hó 21-én, szombaton este 8 órakor lesz a zongoraverseny győztesekének Schmogrovits Pirokska első díj nyertese, Fehér Vera II. díj, Nagy Ilonka a harmadik díj nyertesének lesz a hangversenye. Nagyon érdekesnek és szépnek ígérkező hangverseny iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. Ingyenes jegyek igényelhetők a zeneiskola titkári hivatalában, naponta délelőtt 9—11 óráig és délután 3—6 óráig, Vár ucca 1. sz., (telefon: 33-96).

— A Dóczi református leánygimn. május 17-ére tervezett és hirdett tornanappélyét május hó 22-én délután négy órakor tartja az új iskola udvarán, melyre szeretettel meghívja az érdeklődőket.

— Rómában Mussolini diadaloszlopot csinálnak, mely 42 méter magas lesz. A régi római oszlopok mintájára készül, de azoknál jóval magasabb lesz.

— Ha nines étvágya, úgy igyék néhány napon át reggel éhgyomorral fél pohár természetes Ferenc József keserűvizet, mert ezáltal bélműködése szabályozódik és így egész emésztése rendbejöhethet. Kérdezze meg orvosát.

— A lispei olajforrások nagy sikert érnek el, mert a 3-ik számú olajkutató is üzembehelyezték és így most már napi tíz vagon olajat termelnek. Két újabb kut furásával már előrehaladtak és rövidesen napi husz vagon lesz az olajtermelés.

— Gyilkosságot vallott be egy fiatalkoru, akit a javítóintézetben helyeztek el. A fiatalkoru elmondta, hogy öt évvel ezelőtt Molnár Lajos kaposvári gazdát megölte unokatestvérének, Polgár Lajosnak a biztatására, akihez Molnár nem akarta hozzáadni a leányát. Megfojtották a gazdálkodót s holttestét a szőlőbe huzzták és hóval befedték. A fiatalkoru vallomása alapján Polgár Lajost letartóztatták.

— Egy gazdálkodó öngyilkos lett a nagybaracskaiban, mert a lánya férjhez ment. Elek István gazdálkodó nem élte túl, hogy a lánya már a más házában lakik.

— Egyik kifutó fia kétezer-négy-száz pengőt mulatott el egy éjszaka. A budapesti főkapitányságon az egyik harisnyagyár jelentette, hogy Kovács István 22 éves kifutóját megtámadták bekormozott arcu revolveres emberek és elrabolták a kifutónál levő kétezer-négy-száz pengőt, melyet a cég részére vett fel. A nyomozás megindult és megállapították, hogy a rablást a kifutó csak kitalálta, mert a pénzt egyik barátjának társaságában egyetlen éjszaka elmúlta a pesti lokálokban. A rendőrség az ügyben tovább nyomoz, mert azt hiszik, hogy a kifutó valamit mégis csak félretett magának a kétezer-négy-száz pengőből.

— Csodalatos zuhanás történt Újpesten, ahol Kertész Mária cseledeleány kétemelet magasságból lezuhant az udvarra, de semmi baja nem történt.

— Zsidó istentiszteletek a status quo hiltközség templomaiban. Pénteken este a Deák Ferenc uccai templomban hét órakor, a Kápolnási uccaiiban egy-negyed 8 órakor. — Szombaton reggel mindkét templomban 7 órakor, délelőtt az ifjúságnak a Kápolnási uccában egy-negyed 10 órakor, felnőtteknek a Deák Ferenc uccában fél 11 órakor. — Délután az ifjúság részére fél 4 órakor, felnőtteknek mindkét templomban háromnegyed 7 órakor, este 8 órakor, köznap reggel mindkét templomban egy-negyed 7 órakor, este háromnegyed 8 órakor. Hítségönklat pénteken este a Deák Ferenc uccában.

— Meghívó. A Debreczenben alakult első magyar pengetés zenekar, az „Ideál” pendolin zenekar 21-én, szombaton este 8 órakor tartja évváró vizsgahangversenyét a „Szárnyas Kerék” dísztermében, Hunyadi ucca 9. A művészi műsor-számokból álló, különlegesen szép előadásra az érdeklődőket ezúton is meghívjuk. Belépőjegy ára: ülőhely 1 P., állóhely 50 fillér — előadás előtt a pénztárnál. Vezetőség.

— X Kevesebb ruhát kell csináltatni, ha a szövet szingyapjából készül, mert az évekig tart és mindig szép. Csak a szövet csinálóját tudja garantálni, hogy a szövetben csak természetes szingyapjú van. A magyar úricsaládok részére évek óta szállítja angolosan gyártott kiváló szövetet közvetlenül ruhánként is elsőkézből a Trunkhahn Posztógyár, Budapest XI. Lenke út 117. Még ma kérje a szövetminták költség- és kötelezettségmentes elküldését. — Nem fog csalódni, hanem évekre szóló megtakarítást ér el. A kollekcióban rengeteg elismerést is olvashat.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Vincze József fm. Haláp 185. fia Gábor, Vannai András végrehajtó Kertész u. 2. fia Vincze.

Eljegyzések: Dr. Szanitter Béla községi jegyző Kölese—Kovács Irén, Mester u. 11. Marozsán Gábor éttermi segéd—Mezei Juliánna, Hadházi u. 5. Kiss János géplakatos s. Arany János u. 48.—Nagy Róza Arany János u. 34. Tallián Béla kereskedő Nyíregyháza—Uj Erzsébet Vendég u. 33. Nagy Sándor máv. órabéres fűtő Kerti u. 14.—Simon Margit Hajduhadház. Grega István kereskedő s. Szegfű u. 4.—Gróf Sára Kassa ut. 2. Harangi Péter gazdálkodó Gál d. 16.—Pál Juliánna Kar utca 29.

Halálozások: Özv. Mezei Lajosné izz. 78 éves Rákóczy u. 17. Dézsi Lajosné ref. 80 éves Késes u. 34. Szabados Árpádné r. k. 33 éves, Cserepes u. 4. sz. Varga Ferenc műszaki aligazgató ref. 50 éves, Nyomlató u. 12.

Az osztálysorsjáték huzása

40.000 pengőt nyert: 75781. 1000 pengőt nyert: 18930. 500 pengőt nyertek: 8661 11928 13264 57973. — 300 pengőt nyertek: 12518 33112 69180 74342 81667. — 200 pengőt nyertek: 38 188 3357 7964 8380 12616 17547 18899 23904 24826 31816 36102 36508 41039 50042 54273 57212 59022 63532 78739 81731 83586 84177 84596 85974.

Fodrászatomat át helyeztem Simonffy-u. 1. alá (jobb oldal) Csillag cég után. BATA FODRÁSZ

— Codreanu védője Maniu lesz. Zelea Codreanu bűnpörének tárgyalása hétfőn kezdődik. A védelmet Maniu Gyula volt miniszterelnök vállalta. Codreanu saját pártbívei között számos ismert ügyvéd van, azonban egy sem szerepelhet védőként, mert a vasárda 167 egykori tagjával együtt kényszertartózkodási helyen rendőri felügyelet alatt állanak.

— Az időjárás és a gyümölcsösben való teendők közti összefüggést ismereti a Növényvédelem és Kertészet most megjelent legújabb száma. Cikket közöl még a kajsziarackfák neveléséről, a karfiol sikeres termesztéséről, a rózsza betegségeiről, a permetező-gép kezeléséről, az almaférgesedés elleni védekezésről, a növények vízszükségletéről, a szőlő aktuális munkáiról stb. A dűsan illusztrált, színes gyümölcsös-képek is közöl két szaklapból a „Növényvédelem” kiadóhivatala (Budapest, V., Vécsey u. 4.) e lapra való hivatkozással díjtalanul küld mutatványszámot.

— Jogerős lett Szalacsi Rácz Imre felmentése az anygyár sajtóperében. A homokkerti anygyárról a múlt évben a „Debreczen”-ben cikk jelent meg. Azt tettük szövé, hogy túrhetetlen büzt okoz az anygyár és egészség-telenné teszi a környék levegőjét. A cikk írója, dr Szalacsi Rácz Imre ellen az anygyár tulajdonosa pert indított, de a törvényszék felmentette mert cikkének állításait bizonyította sőt többet annál, mint amit írt. A felmentő ítélet ellen fellebbezést jelentettek be az ítéletátláshoz és a tábla a csütörtöki napon tartott főtárgyaláson foglalkozott volna az ügygel, de a feljelentő visszavonta fellebbezését és így a tábla nem is foglalkozott az ügygel, mivel a felmentő ítélet a fellebbezés visszavonása következtében jogerős lett.

— Tükrök, előszoba, fűrdőszoba, s varrószaalonokba, üvegesítés, üvegezés, Sipkovitsnál. Nagyvárad ucca 15. (telefon: 22-96 szám).

ANGOL-BAN PÉNTEKEN

A kincstártól lopott benzín ügye a debreceni törvényszék előtt

Néhány hónappal ezelőtt a debreceni hatóságok erőfeszítés nyomozás után leplezték le azokat, akik a kincstártól benzint és olajat loptak. A lopott benzint és olajat értékesítették orgazdák útján. A tolvajokat már kérdőre vonták és elítélték. Az orgazdasággal vádoltak ügyében is tartottak már tárgyalást, de csak most került ítéletre a sor.

A debreceni törvényszéken Jankovits-tanács előtt állf Würdiger Béla debreceni vendéglős, Pipó Imre, Stern László, Kunster István, Gyöngyösi Sándor sofförök és Nagy Sándor benzinkútkezelő. Az orgazdaság vádjá ellen tiltakoztak a törvényszéken és még az előzetes vizsgálat során a beismerő vallomásukat is visszavonták. Néhányan arra hivatkoztak, hogy nem tudták arról, hogy lopott és oly csekély mennyiséget vettek át, hogy joggal hihették, hogy megtakarított benzintől van szó.

A bíróság előtt a vádlottak megbüntetését kérte dr. Fejes István ügyész, mivel kétségtelenül beigazolható, hogy a vásárlás nem volt jóhiszemű s a Würdiger-nél megtalált benzines hordó is döntő bizonyíték.

A bizonyítási eljárás befejezése után a bíróság bűnösnek mondta ki Würdiger Bélát az orgazdaságban és ezért hathónapi börtönrre ítélte. Pipó Imre kettőhónapi fogházbüntetést kapott, Stern László és Gyöngyösi Sándor 30—30 pengő pénzbüntetést, míg a többieket bizonyíték hiányában felmentette a törvényszék.

Fogházra ítelt sertéskereskedő

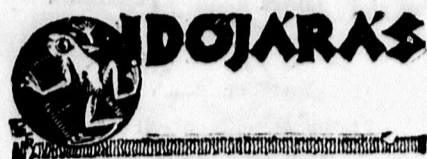
Több földesi kiscgazda család miatt tett feljelentést Krausz János sertés-kereskedő ellen, aki egy vagon sertést vásárolt össze a határban. Berakatta a vagonba s a pénzüket követelő kiscgazdáknak azt mondta, hogy majd leküldi a sertések árát. Hiába sürgették azonban és várták a pénzt a kiscgazdák, nem kapták meg.

Bűnvádi följelentés történt a sertés-kereskedő ellen, aki a törvényszék előtt azt hangoztatta, hogy ő nem követett el csalást, nem vezette félre a kiscgazdákat, ő tulajdonképpen csak bevásárlója volt egy nagyobb cégnek, arról nem tehet, hogy szállítás közben baj történt és a cég nem adta át a szükséges összeget.

A kihallgatások azonban a sertés-kereskedő bűnösségét bizonyították s elítélték 3 hónapi fogházra.

A debreceni tábla most foglalkozott a sertéskereskedő bűnyűgyével és a törvényszék ítéletét indokainál fogva helybenhagyta.

Legelőcsóbban, kifogástalanul fest és tisztít mindennemű férfi-, női- és gyermekruhá Weisz Arany János-u. 29 Férjruha tisztítás, vasalás 3 P

Hazánk déli és keleti részein volt a mai nap folyamán néhány helyen kisebb eső, amelynek mennyisége azonban nem érte el az 1 millimétert. A borulás következtében a hőmérséklet ma már általában csak 20—22 fokig emelkedett.

Prognózis: Mérsékelt déli, délnyugati szél, sok helyen eső, néhány helyen zivatar. A hőmérséklet alig változik, inkább kissé csökken.

A Légoltalmi Liga hírei

Jelentettük már, hogy vasárnap három helyen légoltalmi propaganda előadást tart a helybeli Légoltalmi Liga. Az előadások helye és ideje: délelőtt 11 órakor a Polgári és Gazdakör, Hatvan uca 1. szám, délután 4 órakor a Mikepéresi úti 1. sz. gazdasági iskola és délután 6 órakor a Kerektelepi Olvasóköri gróf Leiningen ucaán. Mind a három előadás teljesen ingyenes s arra nemcsak a gazdákat, illetve a környék lakosságát, de mindenkit szívesen lát a Légoltalmi Liga.

Hétfőn, 23-án este 7 órakor a Vagongyár nagytermében vetített képes légoltalmi előadás lesz, mely hasonlóan a többiekhez, teljesen ingyenes. Az előadást Benedek Sándor MÁV főtanácsos fogja megnyitni. Wizer Fáy A. biztosítási tisztviselő a légoltalomról és a légveszélyről általában beszél. Prohászka Jenő ny. pénzügyi felügyelő a Légoltalmi Liga feladata, dr. Sziklay Lászlóné MÁV tanácsos neje: A Légoltalmi nótábor feladata. Brilla Ernő ny. MÁV ellenőr saját légoltalmi propaganda versét szavalja. Végül Prohászka Jenő ny. p. ü. felügyelő vetített képes előadást tart, melyben bemutatja a modern háború legveszélyesebb fegyvernemét, a repülőgépek sokféleségét, a légitámadások fajtáit, végül szemléltető képekben ismerteti a légitámadás elleni védekezést. A nagy érdeklődésre számot tartó előadásra a Liga mindenkit szívesen lát.

Horthy Miklós kormányzó esütörtökön délután egy órakor ünnepélyes kihallgatáson fogadta Miguel Angel de Muguero spanyol rendkívüli követ és meghatalmazott minisztert, aki ez alkalommal megbízólevelét nyújtotta át. Az üdvözlő és válaszbeszédek elhangzása után a kormányzó beszélgetést folytatott az új követtel.

Halálraítéltek Bécsben négyszeres gyilkosságért Marek Mártát, a bécsi esküdtbíró négyeszeres gyilkosságért halálraítélte Marek Mártát, aki megmérgezte férjét, egyik gyermekét és két rokonát, hogy a biztosítási összegeket felvehesse. Neumann Jenőt, a gyilkos asszony vádlott társát, aki a kommunista uralom alatt Magyarországon vöröskatonává vált, és a sikkasztás miatt két évi súlyos börtönbüntetésre ítélte a bíróság. Marek Márta négyeszeres gyilkosági pere napok óta tartja a galomban a bécsi sajtó. Annak idején már bejárta a világot a Marek-házaspár neve, mikor Marek mérnököt kiderült, hogy biztosítási összeg megkaparításáért öcsönkítást követett el. Özvegyét most azzal vádolták, hogy férjét, gyermekét, nagynénjét és albérlőjét thalliummal megmérgezte.

A japán csapatok esütörtökön délelőtt teljesen elfoglalták Szueseaunt. A kínai hadsereg életbenmaradt katonái délkeleti irányban vonulnak vissza.

Ma nyílik meg a Leveles csárda

Alig pár esztendő alatt igen nagy népszerűsége lett szert az újonnan felépített Leveles-csárda, a Viztorony közelében és a nagyerdei kör-pallagi bejáratánál. Itt valóban elmondhatjuk, hogy jó bornak, kitűnő csárdának nem kell cégér, mert aligha van Debreczenben és a környéken ember, aki nem ismerné ennek a nyári vendéglőnek pompás konyháját, egyszerű italt és kitűnő kiszolgálását.

A megkészt nyári idő miatt most, ma nyílik meg a Leveles-csárda, még pedig nagy halvaesővel. A halmin-

denféle formában terítésre kerül. — Paprikás, bográcsos, rántott, nyáron sült, tehát mindenki gustusa szerint lakmározhat. És italozhat, mert a legkülönbözőbb borok állanak rendelkezésre.

A kiszolgálást pedig Simi bácsi Debreczen közismert és közszeretőben álló régi vendéglőse látja el válogatott személyzettel.

Egészen bizonyos, hogy a most megnyíló Leveles-csárda ebben a nyári szezonban is legkedvesebb találkozó helye lesz a legjobb debreczeni és környéki közönségnek.

Rendkívül nagy a munkanélküliség a debreczeni bőrparban

Küldöttség járt a városházán és közbelépést kért.

A magyar bőrpari munkások szövetségének debreczeni csoportja Erdei István tífkar vezetésével küldöttségileg felkeresték dr. Kölcsey Sándor polgármestert és emlékiratot nyújtottak át, amelyben felsorolták a helybeli bőrpari munkások, cipészek, eszmadriák, felsőrészkesztők sérelmeit és kérték ezek orvoslását. Az emlékirat többek között ezeket tartalmazza: Általánosságban megállapíthatjuk, hogy a helybeli bőrpari munkásság rendkívül súlyos időköt él. A gazdasági krízis legjobban sújtja ezt a foglalkozási ágat. Az utóbbi hetek nyugtalansága is nagymértékben elősegítette a munkanélküliség nagyjobbodását. Jelenleg, normális viszonyok között, szezonidőnek kellene lenni és mégis a munkanélküliség tömeges kizárólag csak a szervezett munkásság önszervező akcióira van utalva. A munkanélküliség mellett természetesen a kereseti viszonyok is lényegesen gyengültek és így kb. 500 főnyi debreczeni bőrpari munkás és azok családja a legteljesebb reménytelenséggel néz a jövő elé.

A munkanélküliséggel és a munkapiac pangásával összefüggő kérdések megoldására haladéktalanul szükséges volna egy, a munkáltatók és munkavállalók részvételével összehívott ankét megrendezése.

A »zice« munkák (otthon dolgo-

zás) megszüntetését és betiltását kellene szorgalmazni az iparügyi miniszteriumnál. Az otthon dolgozás ügyének ezidőszori törvényes rendezetlensége nagymértékben előidézője mindazoknak a sérelmeknek, panaszoknak és kihágásoknak, amelyek a törvényesen szabályozott munkabér és munkaidő rendelkezés kijátszásával, megszegésével kapcsolatban oly gyakori és sajnálatosan visszatérő jelenségek. Az iparügyi miniszteriumnak előterjesztést kellene tenni oly irányban, hogy a cipőgyárakban felsőrészkesztéshez ne lehessen gyakornokokat alkalmazni.

A továbbiakban a memorandum azt panaszolja, hogy a eszmadria munkáltatók felbontották a kollektív megállapodást, majd kifejté, hogy rendezésre szorulna a kontárkérdés. Munkakönyvvvel ellátott segédnek nem lehet munkát vállalni, mert ez kontárkodás, ugyanakkor igazolvánnyal dolgozó kézművesek igen gyakran bedolgoznak üzemekbe, ami által a munkások elhelyezkedését bénítják és veszélyeztetik.

Végül a bőrpari munkások körében fennálló nagymérvű munkátlanúságra kéri a munkanélküliség támogatását, a hosszabb idő óta munka nélkül levőknek készpénzsegély, illetve lakbérsegély juttatását.

Az emlékiratot Pogácsás elnök és Ráthonyi jegyző írták alá.

Világítás hiánya miatt nem lehetett megtartani a térszenét

Várhalmy Oszkár főkapornagy igen szép kezdeményezést indított meg. Minden második esütörtökön a Déri téren térszenét rendez a katonazenekar egyes dalárdák közreműködésével. Tegnap lett volna az első térszene a katonazenekar és a Szent László Dalárda együttműködésével. Óriási közönség gyűlt össze, mutatván, hogy a kezdeményezés a publikum nagyfokú tetszésével találkozott.

Azonban mégsem lehetett megtartani a térszenét, mert nem volt világítás. A katonazenekar és a dalárda megjelent, csak az arra illetékesek felejtették el gondoskodni megfelelő világításról. Ez perze nem a kitűnő katonazenekaron múlott. A közönség sajnálattal vette tudomásul a térszene elmaradását. Remélhetőleg legközelebb már lesz megfelelő világítás.

Egy nagyváradi kereskedelmi vállalat beperelte a román államvasutat és 14 millió lejnyi követelésben elmarasztalta a bíróság a CFR-t.

Segítségért kiált egy 12 gyermekes rokkant családapa

A napokban felkereste szerkesztőségünket Vida Lajos rokkant, 12 gyermekes családapa, aki kilakoltatás előtt áll, hosszú idő óta munkanélküli, felesége beteg, fekszik s a nemesszívű társadalom támogatását kéri. Nagy nyomóra való tekintettel akár természetben, akár pénzbeli támogatást hálas szívvel fogad el lakásán (Dobó u. 14. sz.) vagy a szerkesztőségünk útján.

Előzőleg a Turul Szövetséget is felkereste hasonló kérésével s mint első adományt nyugtáztuk az Attila B. E. leánytörzsének adományát, akik most született gyermekének babakelengyét ajándékoznak.

Varsói rektor előadása Debreczenben

A varsói egyetem tudós rektora, Antoniewicz Włodzimierz professzor nagy érdeklődés mellett tartotta meg a Déri-múzeum előadótermében németnyelvű előadását a lengyelországi régészeti mai helyzetéről. Az előadást dr. Darkó Jenő professzor vezette be üdvözölte a kiváló lengyel régész. Ezután Antoniewicz rektor beszélt a jelenlegi lengyel régészeti kutatásokról. Hangoztatta, hogy Lengyelországnak és Magyarországnak történeti hitvátsa van. Rámutatott, hogy a párhuzamos történelmi eseményekre és a két ország szoros kapcsolataira. Majd nagy elismeréssel szölt a magyar régészeti hatalmas fejlettségéről s utalt ezen a ponton dr. Ruska Márton professzor nagyjelentőségű munkásságára. A lengyel rektor szavait Roska professzor tolmácsolta, míg az előadást kísérő film lengyel szöveget Sablinsky lengyel rektor tolmácsolta magyarul.

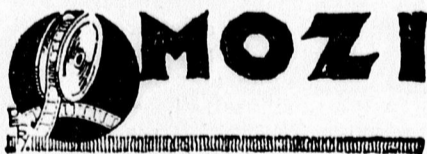
— Kerékpárbejelentők figyelme! A debreczeni rendőrség felhívja a kerékpárbejelentők figyelmét, hogy torlódások elkerülése végett minden héten szerdán 9—1 óra között eszközöljék a kerékpárbejelentéseket.

— A spanyol köztársaságiak azokon a területeken, amelyek még birtokukban vannak, minden hadiszolgálatra alkalmas férfit besoroznak. Almériában az újonnan besorozottak hadbavonulása alkalmával a nők nagy tüntetést rendeztek. A rendőrségnek kellett a tüntetőket szétoszlatni. Madridi jelentés szerint május első felében 76 halalos itéletet hajtottak végre Madridban, 102 személyt kényszer-munkára ítélték.

— A romániai buzei kerületben levő Persinari községben hatalmas tüzvész pusztított. A vihány teljesen megbénította a tüzoltók emberfeletti munkáját. Az egész község a templommal együtt porig égett. A tűznek emberáldozata nincsen.

— Romániának kancellárja lesz — Bukarestből jelentik: Politikai körökben elterjedt hír szerint román kancellári tisztséget létesítenek. A kancellár hatáskörébe tartoznék az ország kül- és belpolitikájának az irányítása. A kancellársággal kapcsolatban Tatarescu volt miniszterelnök nevét emlegetik.

— Temesváron most járt egy állami bizottság és megállapították, hogy a múlt évben megindult építkezéseknél a festőiskola, a Pasteur-intézet, a betegsegélyző intézet és háztartási iskola épületei bizonytalan ideig úgy maradnak félbemaradtan, mert nincs pénz az építkezés folytatására.

Kalózkisasszony

Az Apolló mozgó bemutatója.

Gál Franciska első amerikai filmjét nagy várakozás előzte meg. Talán ez okozta, hogy a Kalózkisasszony bizonyos tekintetben esalódást kelt. A népszerű magyar filmszínésznő úgy járt Amerikában, mint Lillian Harvey és sok más európai sztár: nem tudták számára megtalálni azt a szűzét, amelyben egyéniségének megfelelő szerephez jutathatott volna. Pedig a Kalózkisasszony egyébként Cecil B. Mille rendezésével és Frederick Marchal, mint partnerrel igyekezett megfelelő keretbe szolgálatni Gál Franciska művészetének. A mese azonban csak helyenként elégíti ki s Gál Franciska bár ebben a szerepben is kitűnően játszik, nem tudja hiánytalanul csillogtatni egyéniségét. A rendezésnek, főleg részleteiben megérzik a grandiózus filmek alkotójának Cecil B. Millenek keze. A közönség általában tetszéssel fogadta a darabot.

GYÁSZ- ROVAT

Nagy részvét mellett temették el Szép László ítélőtáblai bírót

Csütörtökön délután a köztemető díszravatalozójából óriási részvét mellett temették el Szép László táblabíró.

A gyászoló család tagjain kívül megjelentek a temetésen a bíróságok tagjai elnökeik vezetésével, valamint az ügyészség tagjai is. A család után haladtak Oláh Lajos ítélőtáblai elnök, dr. Jeney Sándor törvényszéki elnök, dr. Jeney Gábor főügyész helyettes, dr. Mező Sándor, az ügyészség elnöke, dr. Kölesy Sándor polgármester, dr. Fráter Pál, az Ügyvédi Kamara elnöke, dr. Hegedüs Jenő, a kamara alelnöke és sokan a debreceni jogászságot kiválóan sorábol.

A gyászoló közönség soraiban megjelentek mindazok, akik szertettek és tisztelték Szép Lászlót kimagasló emberi jótulajdonságaiért. Dr. Soós Béla református lelkész gyászbeszéde után dr. Baróthy Zoltán táblai tanácselnök tartott emelkedett szellemű búcsúbeszédet, méltatva az elhunyt kiváló érdemeit.

A ravatalra küldött koszorúk felírásai a következők: „Örök szeretettel Bánatos feleséged hűséges fiad. — Feltehetően jó fiunknak: Apa és mama. — Szeretettel búcsúznak: Feri, Margit és Bandika. — Szeretett jó Laci bátyáknak: Ilonka és Benő. — Fájó szívvel búcsúznak: Gavallérek. Legjobb barátunk szeretettel: Szikszay Pisták. — Pótolhatatlan barátunknak: Tóth Kálmán. — Szeretettel búcsúzik a Baráti Társaságod. — Öszinte részvéttel: Lakner Géza és családja. — Emlékedet szeretettel őrzöm: Bodnár Géza. — Utolsó üdvözléssel: Reiche Ida. — Utolsó üdvözléssel: Visky Sándorné és Károly. — Szép László emlékének: a kir. ítélőtábla és a királyi főügyészség. — Isten veled drága jó Lacikám: szerető Erzsébet. — Szép bíróbácsinak: szeretettel Bandika. — A legnemesebb lelkű embernek: Kalas-család. — A hűséges jó barátunk igaz szeretettel: Korboly József. — Legőszintébb részvétellel: Köllönte Géza és családja.”

A temetést kegyeletes körültekintéssel és figyelemmel a Dankó temetkezési vállalat rendezte.

Szabados Árpádné Perl Julia Mária életének 34-ik évében elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából a ref.

Fájdalmas szívvel jelentjük jóságos édesanyáknak

özv. Mezei Lajosnénak

türellemmel viselt hosszú szenvedés után özvegyiségének 15-ik és életének 78-ik évében való gyászszos elhunytát.

Mezei Pál, Mezei Izidor, Mezei Miklós, Emerich Samuné, özv. Kende Henrik gyermekei.

Lőw Miksáné, özv. Weisz Lajosné testvérei,

Mezei Pálné, özv. Mezei Ferencné, Mezei Miklósné menyei, Emerich Samu veje és unokái nevében is.

Kihílt hamvait a konyári izr. sírkertben hantoljuk el.

egyház szertartása szerint. Lakás: Cserepes u. 4. Temetését Fehértői temetkezési vállalat rendezi.

Dézi Lajosné Szalai Juliánna nyug. MÁV altiszt neje 80 éves korában elhunyt. Temetése szombaton félhat órakor lesz a Köztemető 2 A) ravatalozóterméből. Lakás: Késes ucca 34. Gebauer cég rendezi.

Dankó Pálné Szabó Mária községi írodafőtiszt neje 35 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután négy órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből, római katolikus szertartással. Lakás: Nyíradony. Pusztai temetkezési intézet.

Bardócz Ignác nőiszabómester felesége, született Mátyus Juliánna 49 éves korában hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése szombaton délután négy órakor lesz a Köztemető 2. A. ravatalozó terméből, római katolikus szertartással. Lakása: Csapó ucca 17. Pusztai temetkezési intézet.

Varga Ferenc műszaki aligazgató, mérnökkari őrnagy meghalt

Széles körben keltett mély részvétet a hír, hogy Varga Ferenc m. kir. műszaki aligazgató, mérnökkari őrnagy meghalt. Ötven éves korában ragadta el a halál a rendkívül szakképzett férfiut, ki ered-

ményes és átlagon felüli tevékenységével életében több katonai kitüntetésben részesült. Halálát gyászolják felesége, gyermekei, édesapja és kiterjedt rokonság. Temetése szombaton délután öt órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. A temetést a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Dr Batáry István gyógyszerész temetése

A debreceni Gyógyszerész Egyesület egyik köztisztviselőben álló tagját, dr. Batáry István gyógyszerészt tegnap délután temették el a Köztemető díszravatalozóterméből. A temetést dr. Soós Béla ref. lelkész, egyetemi magántanár és Szabó Lajos énekvezér végezte. Az elhunyt iránt nagy részvét nyilvánult meg. Megjelentek a temetésen a helybeli gyógyszerészek teljes számban, élükön Mihalovits Jenővel, az orvoskamara képviselőjével, a tisztifőorvosi hivatal képviselőjével és a társadalom számos kiválója. A temetést a Pusztai temetkezési intézet figyelmes rendezésében folyt le.

x Dankó temetkezési vállalat üzlet-helyiségét ismét a régi helyére, Sís ucca 3. szám alá helyezte át. Ekli József.

SPORT

6:0 arányban győzött a pesti határőr-csapat a pécsiek ellen

Az évről-évre népszerűbb hadsereg labdarugó kupadöntőjéit csütörtökön játszották le. Az első határőrkerület parancsnokhelyettes csapata a pécsi 8. gyalogrezd csapatával mérte össze az erejét és 6:0 (5:0) arányban győzött

Sporthírado

A DEBRECZEN sporthírszolgálat jelenté:

A Boeskaai csütörtökön a DTE pályán tartott kiadós kétkapus edzést. Azért nem a Stadionban, mert a Stadion a tornavizsgák miatti próbák és előkészületek miatt foglalt és nem is árt megszokni a kispesti talaj komisz, poros talaját. Sok csapat, legutóbb a Hungária verezett el a kispesti portengerben és a kispesti sárkánybarlangban. A Boeskaai-nak is nehéz lesz ott jól és eredményesen játszani. A Kispeszt elleni csapat ugyanaz, mely a Phöbus és Hungária ellen jól a Nemzeti ellen rosszul játszott: Kertes Nádas, Janzós, Elek, Belcsik, Palotás, Markos, Orosz, Finta, Takács, Hajdú. Tartalék: Boross. A csapat szombaton reggel megy Pestre.

A KISOK döntőmérkőzése szombaton délután 5 órakor lesz a DVSC pályán, a miskolci felsőkereskedelmi és debreceni ref. főgimnázium között. A mérkőzést Szabó Kálmán a JT társelnöke vezeti. A debreceni csapat az esélyesebb és ha győz, már a vidéki döntőben is van.

Keleti Játékvezető vezet vasárnap Hatvanban a HVSE-DAC északi döntőjellegű bajnoki mérkőzését. Dr. Thomas Henrik a Keleti JT egyik legjobb tagja vezeti a mérkőzést, bizonyára szép sikerrel.

Hivatalosan is kiírta a Hajdú-kupát a Keleti Labdarugók Alsövetsége. Június 12-én kezdődik a kupáért a küzdelem, nevezési határidő június 1. A Balmazújvárosi SC, Hajdúnásai TK, Hajdúdorogi ASE, Hajdúbozsórményi MOVE, Tiszalöki AC, Polgári IAC, s esetleg a Hajdúszoboszlói MOVE indulására számítanak. Kétfordulós lesz a Hajdú-kupa s elstart június-

júliusban. A hajdúvárosok nyári sport programja biztosítva lesz és a komoly küzdelem után nagy az érdeklődés. Szép serleget nyer a győztes s a helyezettek éremdíjazásban részesülnek, amit a Keleti LASZ adományozott.

Közölte a DEBRECZEN a II. osztályú bajnokság debreceni csoportja bajnoki tabelláját. Általános kérésre és érdeklődésre alább közöljük most a szabólesi csoport bajnoki tabelláját, ahol szintén nagy a harc, melyik egyesület jut be az elsőosztályba, a Nagykállói SE, vagy a kisvárdai Kat. Legényegylet, vagy esetleg a Polgári IAC. — Ime a tabella:

II. o. keleti szabólesi csoport:

1. NSE	14	13	1	—	51: 8	27
2. KKLE	13	10	3	—	25: 7	23
3. PIAC	14	10	3	1	32:11	23
4. NYTVE II.	14	8	1	5	18:29	17
5. NYKISE II.	13	7	1	5	22:19	15
6. NYVSC II.	14	7	—	7	23:34	14
7. TAC	13	5	—	8	9:26	10
8. BSE II.	13	2	—	11	4:48	4
9. Ny. Előre	18	4	1	13	18:23	9
10. MTK II.	18	1	—	17	0: 0	2

Ny. Előre és MTK II. visszalépett.

A debreceni labdarugóműsor beosztás: A DEAC pályán délután 5 órakor DEAC—Textil bajnoki mérkőzés. Erős küzdelem várható, a Textil utolsó kísérlete, hogy megmeneküljön a kieséstől. Előtte két cégesapat érdekes mérkőzése, Körössi cég a KAOSZ csapatával játszik. A két csapat tele jó, ismert játékosokkal.

A DVSC pályán három órakor lesz a DVSC ifjúsági—Szolnoki MÁV vasúti bajnoki, míg utána a DMTE—DVSC II. játszik bajnoki mérkőzést.

Hány bajnokságot nyerhet a DVSC? Szinte egyedül álló teljesítményt mutatathat és érhet el a DVSC. Megnyerte már a Keleti Alsövetségi ifjúsági bajnokságot, megnyeri minden jel szerint a II. osztályú bajnokságot II. csapata és megnyerheti az első csapata is az I. osztályú bajnokságot. Ez a legnehezebb a karcagi vereség óta. De nyerhet ezenkívül az ifjúsági csapata vasúti bajnokságot is, azonkívül az országos ifjúsági bajnokságban is jól szerepelhet. Az már túlzás — kombináció volna, hogy az első csapat — ha megnyerné is a bajnokságot, az országos bajnokságban is jól szerepelne.

A magyar válogatott első ellenfele a holland-indus csapat megérkezett Hágába és máris megkezdte az előkészületeket a reimsi, június ötödiki

mérkőzésre. Sőtét csapat a holland-indiai, ez az első akadály, melyen keresztül kell menni, utána a német—svájci győztesse kerül össze a magyar válogatott. Az elővét iránt nagy az érdeklődés Reims-ban.

Opatá Zoltán csapata a zágrábi HASK jól áll a jugoszláv bajnokságban, a második helyen és ha vasárnap is győz — ami biztosra tehető, mert gyenge az ellenfél — akkor csapata játszik a közép-európai kupáért. — Opatával nagyon meg vannak elégedve a HASK vezetői, a közönség, szakértők.

Nagy az érdeklődés a debreceni piarista gimnázium szombati sportünnepélye és tornavizsgája iránt, — amely félénegyórai kezdettel lesz a Stadionban. Kötőnő számok követik egymást, a gimnázium kitűnő tornászcsapata, amely jövőre a KISOK országos bajnokságát akarja megnyerni, mutatkozik be. Érdekes lesz az asztalugrás és labdarugómérkőzés is lesz, a A) osztályok válogatottja játszik a B) osztályok válogatottjával és eldől, melyik a jobb az A), vagy B).

TERMÉNYTÖZSDE.

A búza 15 fillérral olcsóbb.

A készrúpiacra a búza 15 fillérral kelt olcsóbban, mint tegnap, a rozs 15—20 fillérral, a zab ára 20—40 fillérral olcsóbbodott, tengeri 15—20 fillérral olcsóbbodott.

Búza tiszavidéki 77 kg 23.35—23.75 78 kg 23.65—24.05 79 kg 23.90—24.25 80 kilós 24.05—24.35. — Felsőtisza: fejérmegyei, dunántúli 77 kg 23.35—23.70, 78 kg 23.65—24.00, 79 kg 23.90—24.20, 80 kg 24.05—24.30, rozs pestvidéki 19.25—19.40 rozs más származású 19.40—19.60, takarmányárpa elsőrendű 17.20—17.50, középminőségű 16.75—17.00 zab elsőrendű 16.70 17.00, középminőségű 16.50—16.70, tengeri 14.95—15.10, korpa 15.50—15.60, 8-as takarmányliszt 17.70—18.20 pengő mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A ferecnyári sertésvásárra a tegnapi napon 193 darab maradvánnyal együtt 4529 sertést hajtottak fel. Az állományból angol hússertés 1141 volt. A vásár irányzata lanya. Árak: I. szedett 94—96 fillér, III. 76—86 f, exportzsír márkázott 162 fillér különként.

HIRDETMEY.

Az elsőfokú tüzrendészeti hatóság felhívja a város mezőgazdasági termelést és állattartással foglalkozó gazdálkodóinak figyelmét a 180.000/1938. B. M. számú rendeletnek a mezőgazdasági terményeknek tűztől megóvására vonatkozó — és a rendelet 126—129. §-aiban foglalt — rendelkezéseire. A rendelet a hatóságánál Rendőrség III. em. 95. sz. és a tűzoltóparancsnokságnál, betekintésre rendelkezésre áll. A rendelet főbb intézkedései: 1. A város belterületén egy heti szükségletet meghaladó takarmány tartására, ugyancsak a belterületen történő cséplésre a hatóságtól engedélyt kell kérni. Tűzbiztos csűrben és pajtában elhelyezett takarmány, azonban bármilyen mennyiségben tartható külön engedély nélkül. 2. Vasútonal mentén terményt legalább 100 méter távol kell elhelyezni, a pályaudvar körül pedig 400 m-re. Az aratás után a tarlón egymásba folyó védőszántást kell alkalmazni. 3. Csak teljesen kifogástalan cséplőgéppel szabad csépelni. (Tűzelő és szikrafogó, hamulása rendben legyen, tárgyonca fecskendő, takaró ponyvák, tűzoltóeszközök stb.) rendelkezésre álljanak. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Felhívás**Debrecen sz. kir. város társadalmához!**

Az eucharisztikus kongresszus és a Szent István jubileumi év alkalmából Magyarország Főméltóságú Kormányzójának Felesége rádiószózatot intézett a magyar társadalomhoz és felhívta a magyar városok és falvak lakosságát, tegyék lehetővé, hogy az országos ünnepek alkalmából szegényeik fokozott mértékben legyenek ellátva.

A Főméltóságú Asszony felhívása folytán azzal a kérelemmel fordulok Debrecen sz. kir. város nemeslelkű társadalmához, hogy az akciót felkarolni és bármilyen csekély adományaikkal annak sikerét előmozdítani szíveskedjenek.

A Főméltóságú Asszony a segítés módját megjelölte akkor, amidőn kérte, hogy azok, akik többfajta ebédet esznek

egy napon beérnek egy tál étellel és a megtakarított többi tál étel költségét felajánlanak a nemes célra.

Az így begyűlt jelentős összeg elég lenne arra, hogy a rászoruló szegények részére a kongresszusi és jubileumi ünnepek alkalmából nagyobb mérvű támogatást nyújthassunk.

Bízva abban, hogy városunk áldozatkész közönsége megérti a Főméltóságú Asszony nemes elhatározását és adományaival lehetővé teszi, hogy a jubileumi évben szegényeink legalább egy-egy ünnepi hétre legnyomasztóbb gondjaiktól megszabadulva derűsebb lélekkel olvadhassanak bele a jubileumi év örömeibe.

Ez a cél elérhető, ha egy parányi áldozattal lehetővé tesszük, hogy ezekben a napokban ne legyen szűkölködő család Debrecenben.

A befolyó adományokból a helybeli rászorult szegényeket fogom se-

gélyben részesíteni.

Felkérem a város közönségét, hogy a felajánlott adományait a népjóléti hivatal pénztárába eljuttatni, vagy pedig „Debrecen sz. kir. város Társadalmi Segítő Akciója. Debrecen” elnevezésű, 7281. számú postatakarékpénztári csekkszámla javára befizetni szíveskedjenek. Posta befizetési lapok a szociális ügyosztálynál, a polgármesteri hivatalban, a népjóléti hivatalnál és a városháza kapusánál igényelhetők.

Dr. Kölesy Sándor sk.
polgármester.

Országos vásárok

Május 22., vasárnap: Kiskunlacháza, Kunszentmárton.

Május 23., hétfő: Csákvár, Dédes, Gyöngyös, Hajdúszoboszló, Igal, Katymár, Kiskunlacháza, Kiszvárda, Kun-

madaras, Lepsény, Miskolc, Nagykőrös, Somogyvárd, Szeghalom, Szekszárd, Szihalom, Vásárosbér.

Május 24., kedd: Mezőkomárom, Sümeg.

Május 25., szerda: Alsóság, Balmazújváros, Bató, Csapod, Göresény, Himesházas, Kiskunfélegyháza, Mélykút, Mezőkomárom, Nagyrákos, Nemesbetyes, Nyírmada, Poroszló, Szabad-szentkirály, Ujmalomsok, Vép, Zala.

Május 26., csütörtök: Csepreg, Gyoma, Gyula, Köveskál.

MOSOTT RONGYOT

vesz lapunk nyomdája

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovathoz elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegeken is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtekinthetők. Jelígis hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

Trikószelvény

kis gyári hibával

P 1-98

a Fischer boltban
Teleki u. 73.

KAPHATÓK

kiadóhivatalunk pénztáránál az alábbi kész nyomtatványok, darabonként 10 fillérért:

„Ez a ház eladó”,
„Pince kiadó”,
Raktárhelyiség kiadó
6 szobás lakások”
„—hold föld eladó”,
„Kiadó lakás: 1 2 3 4

Alkalmazást nyer férfi

Kerti munkára, délutánra napszámost felveszek, Simonyi út 29. szám. 1444

Fiatal

könyvkötősegéd férfit, vagy leányt és zacskóragasztó lányokat felvesz Albert papírüzem, Erzsébet uca 48. 1464

Fűszerüzletbe

megbízható kifizetői felvételtik azonnalra Kovács, Hatvan uca 55. szám. 1466

Kifizetői

felvételtik, Dénes Ilmérésbe, Cegléd uca 22. szám. 1467

Fodrász-

segédet felveszek, Horgonyi, Szoboszlói uca 4. szám. 1473

Kifizetői

16 éven felül felvesz, Del-Ka. 1469

Fodrászsegédet

felveszek, Barna Andor fodrász, Csapó uca 1. 1452

Egy

hölgyfodrászsegéd jó munkás felvételtik. — Szent Anna uca 6. sz., Ádám. 1458

Háztartási alkalmazott**Keresek**

gyermekszertető mindenlányt, Simonyi út 5. 1463

Szakácsnő,

ki hosszú bizonyítványvannal rendelkezik, azonnal alkalmazást nyerhet, esakis jól főzni tudók jelentkezzenek. József kir. hereg uca 1. szám, e lap kiadóhivatalában, a pénztáránál. vv.

Ügyes

gyermekleányt keresek 14 hónapos kisfiámhoz. Jelentkezni a házmeletnél, Ferenc József út 81. szám. 1462

Megbízható

ügyes bejárónót keresek azonnali beállításra. Könyvel jelentkezzék, Csapó uca 40 B. 1474

Alkalmazást keres nő**Asszisztenső**

hároméves gyakorlattal azonnal állását változtatná. Cim a kiadóhivatalban. 1447

Ajánlat

Poloskairtást, ciángázzal, lakások átvezetését felelősséggel végzi Kiss, Kigyó u. 5. szám. 668 6. 4.

Ciánóztasson

bizalommal a „Csala” ciánózó vállalattal, Rakóczi uca 9. sz., telefon: 14-27. sz. 561 6. 30

Sodronyágybetétek

kerti vasbútorok, intézetek, kórházak, penziók berendezését vállalom, Ottó, Rakóczi u. 13. szám. 325 5. 31.

Fűszerkereskedők,

kocsmárosok és

cukrázások figyelmébe! A tisztifőorvosi rendelkezésekkel kapcsolatosan kifüggesztendő táblák kaphatók kiadóhivatalunk pénztáránál, darabonként 12 fillérért. vv

Varrógép-

köleszés, vétel, csere, eladás. Minden varrógéphez alkatrész kapható. Javítások jótállással, Eisenberger, Csapó uca 101. szám. 125+

Maradékárúk

crepedechine, falláns, taft, voal stb. legolcsóbban Maradéktüzet, Dégenfeld tér 11. 178+

Mindenféle

építési anyag, valamint deszka, léce, faragott fa és bauxit cement kapható a Debreceni Működőgyár Rt. Fűrdő uca 2. számú telephelyén 109+

Függöny

ágyneműt legszebben készítenk, finom kézi és géphímzőket felveszünk „Favorit” kézi munkás, Csapó uca 24. 1470

Akácsejtelőkarók

építkezési anyag, tűzfaja, legolcsóbb Kiss Lajos Turul faterlepen, Böszörményi út 2., telefon: 12-91. 1456

Elelmiszer ital**Eladó**

kisszentannai 13 hektó ezerjő, 13 hektó esemege és 8 hektó kadarka bor, egy tételben. — Prima minőség. Cim a kiadóhivatalban. 1388

Jó házikoszt

úricsalánál kapható kihordásra. Busi uca 20., fűszerüzlet. 1451

Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária penzióban szobák napokra s hónapokra, Ferenc József út 59 szám, telefon: 23-39. 949 vv

Oktatás

Jogszigorlóhoz korrepetitort keresek, délelőtti órákra, Simonyi út 19. 1454

Hangszer**Kitűnő**

hangú bécsi gyártmányú modern zongora, jutányosan bérbeadó. Érdeklődni: Batthyány uca 1. szám, I. em. 1001

Bútor**Kifogástalan**

palisander ebédlő, elfogadható áron eladó. Hajóséknál, Gambrius út 28 A. III. e. 18. ajtó. 1468

Autó, motor kerékpár

Egy hatulteses üzembépes berautó olcsón eladó. Telefon: 34-37. sz. 1001 vv.

Butorozott szoba**Csinesan**

butorozott szoba, kétágyas, azonnalra kiadó Szent Anna uca 35. 1459

Különbejárható

butorozott szoba, egy-két személy részére kiadó. Arany János uca 29., keresztlépjűtel. (A)

Kiadó bútorozott

szobáját, nyaraló és átvonuló vendégek számára jelentse be az Idegenforgalmi Hivatalnál, Ferenc József út 28. sz. Dobozy átjáró. 937 5. 31.

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Kis üzlethelyiség június elsejétől kiadó. Megtekinthető délután 5 órától, Árpád tér 21. 1457

Kiadó lakás nagyobb

Péterfia 31. ötszobás udvari hallos, parkettes lakás november elsejére kiadó. Értekezni uca lakásban ugyanitt egy nagy argamán szőnyeg eladó. 1472

Vegyés**Ingyen**

elhordható jó föld, kertészeti, virágágyának alkalmas, Tannító uca 18. vv.

Ingóságvétele

Sínvasat, vasgerendát, 5 méter 60 centiméter hosszúságban megvételre keresek. Tannító uca 18. sz. 545 vv.

Ingóság eladás

Sárga koesi teljesen rendbehozva, s kárpítozva, fényezve 280 pengőért eladó. Sinyay Miklós uca 23. 1006

Bontásból

kikerült iker és kisebb ablakok, vasgerendák, műköltépesök, két portálé, olcsón eladó, Piac uca 32. szám, mérnöki iroda. 320 5. 30

Használt

ruhák és kosztümek eladók. Megtekinthetők Batthyány uca 1. Dr. Jakabné, délután 3-4 óra között. 1089 5. 31.

Hagyatékok

kiarúsítása, — hálók ebédlők, irodák, jég-szekrények, — pénz-szekrények, mindenféle butorok Dégenfeld tér 6. 854, 6, 8

Gazdasági eszközök**Szőlőkaró,**

hasított akác kapható, házhoz szállítva, Vágó tűzfakereskedésében (Margitfürdő mellett), telefon: 10-24. szám. 1755 5. 20

Eladó ház**Jókarban**

levő családház eladó. Möricz uca 20. 1390

Eladó föld**Eladó**

ötvenöt kat hold fekete föld, tanyaépületekkel. A Bánom-kertben 944 négyszögöl föld, pajtával, Hajdúszoboszlón id. Czeplédy Lajos, Rakóczi út 74. 524 vv.

Eladó állatok**Két darab**

javított mangalica herélt süldő eladó, Domokos Lajos uca 6. sz. 1006

Felelős szerkesztő:

PÁLFY JÓZSEF.
Lapkiadó Rt. kiadása.
Tiszántúli Könyv- és